

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 13 (368), 10 września 2025

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Nowy rok, nowa szkoła
Współpraca, dialog,
troska o zdrowie i emocje

Lekcja historii po krakowsku
Kraków świętuje jubileusz 1000-lecia
Królestwa Polskiego

Miasto Kraków i Województwo Małopolskie
zapraszają na

Wielkie widowisko plenerowe

Kronika Polska 1025—2025

13 września 2025, godz. 18.30–20.00

Trasa korowodu: Brama Floriańska—ulica Floriańska—Rynek Główny

Tekst Bronisław Maj
Scenariusz i reżyseria Jerzy Zoń

Miasto w liczbach

80

Tyle lat ma już Teatr Groteska,
który nieustannie zaprasza
w swoje podwoje nie tylko
najmłodszych widzów

700

Tyle osób może zasiąść
na widowni w nowej hali
widowiskowo-sportowej w XXX LO

1000

Tyle lat minęło od koronacji
Bolesława Chrobrego na króla
Polski w 1025 r.

3500

Tylu zawodników wystartuje
w 18. edycji PKO Biegu Trzech
Kopców, który odbędzie się
21 września

Szkoła pełna pasji

Fot. Bogusław Świerczowski

Gwar w tramwaju, niedopięte plecaki i poranny pośpiech dzieci i rodziców – od nieco ponad tygodnia trwa nowy rok szkolny. To zauważalna zmiana dla nas wszystkich, bo w Krakowie do placówek wróciło ponad 100 tys. uczennic i uczniów. Choć swoją edukację szkolną zakończyłam już dawno temu, dobrze pamiętam te mieszane uczucia towarzyszące mi przez lata każdego 1 września. Żał po minionych wakacjach, gdy w uszach szumił jeszcze las, a początku dnia nie wyznaczał dźwięk budzika, a pewien rodzaj ekscytacji związany z tym, co nowe, i niezapisanymi kartkami w zeszytach. Dziś mogę powiedzieć, że – mimo wszystko – to był cudowny czas – wypełniony oczywiście obowiązkami, potknięciami i stresem towarzyszącym klasówkom z chemii, ale także pełen przeżyć i ludzi, z którymi relacje utrzymuję do dziś. Podobnych refleksji po latach żyję

każdemu, kto teraz z trudem zwleka się rano na biologię czy zaklina rzeczywistość, by nie być odpytanym ze znajomości lektury.

Z prawdziwą pasją i tanecznym krokiem w nowy rok szkolny weszli uczniowie XXX LO, które wzbogaciło się o nowoczesną halę widowiskowo-sportową – nową arenę, gdzie będą mogli prezentować różne oblicza swoich artystycznych talentów. O tym, jaka jest współczesna szkoła, jakie wyzwania stoją przed nauczycielami i uczniami oraz co się zmienia w krakowskiej oświacie, piszemy na str. 8–11.

Ponieważ w Krakowie już dawno edukacja wyszła poza szkolne mury, gorąco zapraszamy też na nietypowe lekcje. Już 13 września w dawne czasy przeniesie nas wielkie widowisko plenerowe „Kronika Polska 1025–2025”, będące okazją do wspólnego świętowania jubileuszu 1000-lecia Królestwa Polskiego (szczegóły na str. 13). Z kolei w niedzielę 21 września na terenach zielonych wokół TAURON Areny Kraków wszyscy zainteresowani będą mogli poszerzyć swoją wiedzę o naturze w ramach Wielkiej Lekcji Ekologii, o której piszemy na str. 14.

Miłej lektury!

Joanna Korta

Ale konkurs...

Mamy dla was podwójne zaproszenia na spektakl „Tarabumba! Ale Cyrk...” w Teatrze Groteska (24 września, godz. 18.00). Aby wziąć udział w konkursie, należy odpowiedzieć na pytanie: jak nazywa się narrator historii przedstawionej w spektaklu?

Na odpowiedzi czekamy do 15 września. Należy je przestać na adres: redakcja@um.krakow.pl, wraz z informacją: „Akceptuję regulamin konkursu oraz zapoznałem się z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych”. Regulamin wraz z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych dostępny jest na stronie: krakow.pl.

Kraków

MARTA
GUŚNIEWSKA

Tarabumba!

ALE CYRK...

SCENA DLA DZIECI
MŁODSZYCH

prapremiera:
20 września 2025

REŻYSERIA: Magdalena Miklasz-Turna
LALKI: Olga Ryl-Krystianowska · SCENOGRAFIA, KOSTIUMY: Marta Śniosek-Masacz
MUZYKA: Anna Stela · ARANŻACJE: Ignacy Matuszewski
CHOREOGRAFIA: Marta Bury · REŻYSERIA ŚWIATŁA: Monika Stolarska
ASYSTENT REŻYSERKI ŚWIATŁA: Krzysztof Dziedzic · KONSULTACJE WOKALNE: Jarek Oberbek
ASYSTENT REŻYSERKI: Lech Walicki · PRODUKCJA: Anna Ratkowska-Filipowicz
INSPICJENCI: Krzysztof Karaś, Marek Stawowczyk

ORSADA: Zuzanna Bah, Adam Godlewski, Krzysztof Grygier, Dominika Guzek, Małgorzata Hachlowska, Jagoda Jasnowska, Diana Jędrzejewska-Szumka, Andrzej Kopczyk, Katarzyna Kopczyk, Zbigniew Kozłowski, Paweł Kuźma, Paweł Mróz, Gabriela Oberbek, Jarek Oberbek, Iwona Olszewska-Watemborska, Bartłomiej Olszewski, Jakub Popławski, Olga Przekłosa, Michał Sienkiewicz (gościnnie), Maja Spychaj-Kubacka, Lech Walicki, Bartosz Watemborski

www.groteska.pl

Spis treści

5. W skrócie

EDUKACJA

- 8. Nowy rok, nowa szkoła
- 11. W tych zawodach znajdziesz pracę – rozmowa z Dorotą Matłęgą, dyrektorką Zespołu Szkół Architektoniczno-Budowlanych w Krakowie

MIASTO

- 12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa
- 12. Prezydent Krakowa zainaugurował rok szkolny
- 13. Lekcja historii po krakowsku
- 13. Krakowska Karta Rodzinna 3+
- 14. Zagraj z nami w zielone!
- 14. Korzystaj z koszy zgodnie z ich przeznaczeniem
- 15. „Oszczędź sobie” uciekającej energii
- 16. **KRAKÓW.PL DLA DZIECI**
- 18. Ważne rozmowy o wolności
- 19. Festiwal „Zaklęte w dyni”
- 20. Sinfonietta Cracovia zaczyna nowy etap
- 20. 80 lat Teatru Groteska
- 21. Podgórska Jesień Kulturalna 2025

DLA SENIORÓW

- 22. Kraków wspiera opiekunów
- 22. Nowa dzienna placówka dla osób z chorobami otępiennymi
- 22. Asystent dla seniora

RADA MIASTA KRAKOWA

- 23. „Psia Łapa, Koci Pazur” zbiera na radosne merdanie!
- 24. Zadbaj o tereny podmiejskie – rozmowa z radnym Edwardem Porębskim
- 24. Uchwały – narzędzia zarządzania miastem

HISTORIA

- 25. Przebudzenie małopolskiej wsi
- 26. Kalendarium krakowskie

SPORT

- 28. Powraca Krakowskie Forum Sportu
- 28. Co? Gdzie? Kiedy?
- 29. Pierwszy krok do wielkiej kariery – rozmowa z Magdaleną Grzybowską, dyrektorką Kraków Open
- 29. Co w sporcie piszczy?
- 30. Ogłoszenia

str. 8

str. 12

str. 14

str. 21

str. 29

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 329, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska
Zastępca red. naczelnej: Joanna Korta
Sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk
Współpracownicy: Michał Koziół, Tadeusz Mordarski, Paweł Kos, Beata Sabatowicz, Aleksandra Mikolaszek, Magdalena Bartlewicz, Krzysztof Kawa
Zdjęcia: Jan Graczyński, Bogusław Świerzowski, Piotr Wojnarowski
Okładka: Grupa taneczna Elita z XXX LO / Fot. Jan Graczyński
Projekt graficzny: Pro Art Studio
Korekta: Aurelia Hołubowska
Skład i tkanie: Pro Art Studio
Druk: Drukarnia Kolomb
Nakład: 30 tys. egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Dekerta 24, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4, w punktach sprzedaży biletów MPK oraz w krakowskich szpitalach, Centrum Handlowym M1, Galerii Bronowice, CH Serenada i siedzibach jednostek miejskich, a także w salonikach prasowych sieci KOLPORTER.

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Królewska / al. Mickiewicza, al. Słowackiego / Prądnicka oraz pod Teatrem Bagatela i – w godzinach popołudniowych – na pętli Krowodrza Górka.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukáže się: 24 września 2025 r.

Zapowiada się harcerski weekend w Krakowie (19–21 września) / Fot. Arkadiusz Wydro, ZHP

Kraków harcerską stolicą

W przedostatni wrześniowy weekend (19–21 września) nowy rok harcerski zainauguruje Chorągiew Krakowska Związku Harcerstwa Polskiego. Zuchy, harcerze i instruktorzy z całej Małopolski będą poznawać Kraków, rozwijać kreatywność, integrować się i zdobywać sprawności na całe życie.

Hasłem tegorocznej inauguracji jest słowo „start!”, które podkreśla, że wszystkie proponowane aktywności będą koncentrować się wokół kultury i sztuki. Przez trzy dni zuchy, harcerze i instruktorzy będą mogli wziąć udział w spacerach tematycznych, grach, questach, warsztatach. Uczestnicy

wydarzenia zobaczą najważniejsze miejsca na kulturalnej mapie Krakowa, unikatowe dzieła sztuki, poznają historie życia i twórczości Zofii Stryjeńskiej, Stanisława Wyspiańskiego, Jana Matejki, Tadeusza Kantora. Zuchy i harcerze będą też mogli spróbować swoich sił w różnych dziedzinach twórczości – w programie inauguracji znalazły się warsztaty muzyczne, aktorskie, plastyczne i taneczne. Przygotowano także program dla instruktorów-seniorów, który będzie koncentrował się wokół tematu arteterapii i dziedzictwa kulturowego.

Wydarzenie rozpocznie się w piątek wieczorem, a skończy w niedzielę uroczystym

apelem z udziałem mieszkańców i zaproszonych gości (21 września, godz. 11.45, pl. Wolnica). Każda z grup metodycznych będzie miała zapewnione atrakcje i zakwaterowanie na terenie działania jednego z krakowskich hufców.

Organizatorzy wydarzenia: instruktorzy hufców ZHP: Kraków-Krowodrza, Kraków-Nowa Huta, Kraków-Podgórze oraz Kraków-Śródmieście. Honorowym patronatem wydarzenie objął Prezydent Miasta Krakowa.

Więcej informacji na stronie: inauguracja.krakowska.zhp.pl. (AT-O)

Nie trać szansy – głosuj, bo warto!

Od 19 września do 3 października mieszkańcy Krakowa będą mogli głosować na projekty w ramach 12. edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa. Do wyboru będzie ponad 700 propozycji.

W tym roku do rozdysponowania jest aż 51 mln zł, czyli o 5 mln więcej niż w poprzedniej edycji. To realna szansa na inwestycje, które zmienią Kraków – od zieleni, przez infrastrukturę, po wydarzenia społeczne i kulturalne.

Kto może głosować?

Głosowanie jest otwarte dla wszystkich mieszkańców Krakowa, bez względu na wiek. Nie ma potrzeby posiadania melunku. To oznacza, że każdy, kto mieszka w Krakowie, może oddać głos i wesprzeć projekty, które jego zdaniem mają największy potencjał.

Jak zagłosować?

Głosowanie odbywać się będzie zarówno online, jak i tradycyjnie w punktach do głosowania rozlokowanych w różnych częściach miasta. Wystarczy odwiedzić platformę dostępną w czasie trwania głosowania pod adresem: budzet.krakow.pl. Osoby preferujące tradycyjne metody będą mogły zagłosować w specjalnie wyznaczonych punktach na terenie Krakowa. Pełna lista tych punktów dostępna jest na stronie: budzet.krakow.pl.

Aby głos był ważny, należy wskazać trzy projekty ogólnomiejskie i trzy projekty dzielnicowe, przyznając każdemu z nich od 1 do 3 punktów. Głos można oddać tylko raz.

W ubiegłym roku zagłosowało 72 942 mieszkańców Krakowa. Warto, by w tym roku było nas jeszcze więcej – bo każdy głos to realny wpływ na rozwój miasta i wybranej dzielnicy! (OCH)

Przywróćmy magię pocztówkom

W czasach, gdy wiadomości wysyłamy jednym kliknięciem, Biblioteka Kraków proponuje powrót do słowa pisanego na papierze. Konkurs „Moc życzeń”, do udziału w którym zapraszamy mieszkańców Małopolski w wieku od 7 do 19 lat, to wyjątkowa okazja, by połączyć zabawę z twórczym wyzwaniem i pokazać, jak piękne są nasze lokalne tradycje.

Zadanie konkursowe polega na własnoręcznym wykonaniu kartki pocztowej formatu A6 inspirowanej małopolskim folklorem. Życzenia umieszczone na kartce powinny być napisane w gwarze małopolskiej, tak jak dawniej składano je przy okazji wesel, imienin czy rodzinnych spotkań. Liczy się pomysłowość, estetyka i szacunek do tradycji. Kartka ma oddać ducha dawnych zwyczajów i magię papierowej korespondencji. Jury oceni nie tylko wygląd, ale także oryginalność i samodzielność wykonania.

Na zwycięzców czekają dyplomy, książki oraz torby z grafiką inspirowaną projektem. Termin nadsyłania prac upływa 10 października. Szczegóły i regulamin konkursu

są dostępne na stronie Biblioteki Kraków: biblioteka.krakow.pl.

Wydarzenie realizowane jest w ramach programu „Nasze tradycje”, dofinansowanego ze środków budżetu państwa przyznanych przez ministra edukacji. (AB)

Zwycięska drużyna zawodów IEM Katowice 2025 / fot. Adela Sznajder

Kraków ugości fanów gier

W świecie rozrywki, gdzie tradycyjne dyscypliny sportowe rywalizują o uwagę z nowymi formatami, e-sport stał się jednym z najszybciej rozwijających się fenomenów kulturowych. To branża, która przyciąga miliony fanów i generuje miliardy dolarów przychodów rocznie. Kraków już niedługo znajdzie się w sa-

mych centrum e-sportowych rozgrywek na najwyższym poziomie.

Intel® Extreme Masters (IEM), cykl turniejów organizowany przez ESL FACEIT Group, to jedno z najbardziej prestiżowych i rozpoznawalnych wydarzeń w świecie e-sportu. Mistrzostwa narodziły się 19 lat temu w Hanowerze, a w 2013 r. zostały

przeniesione do Katowic. Edycja 2026 odbędzie się w Krakowie, co oznacza niepowtarzalną okazję do sprawdzenia, jak rozgrywki światowej klasy wyglądają na żywo.

Skala IEM-u jest imponująca. Każdą edycję wydarzenia śledzą miliony widzów online, a transmisje prowadzone są w wielu językach. Najlepsze drużyny walczą nie tylko o ogromne pulę nagród, ale także o prestiż i chwałę, które zapewnia kultowe już trofeum IEM. Dla kibiców to okazja, by poczuć atmosferę porównywalną do tej z największych finałów sportowych, gdzie emocje sięgają zenitu, a każdy mecz może przejść do historii.

Turniej rozpocznie się 27 stycznia, ale to finałowe trzy dni z publicznością, zaplanowane na 6–8 lutego 2026 r., przyciągną do TAURON Areny Kraków tysiące fanów. Będą oni świadkami zaciętej rywalizacji w grze Counter-Strike 2, gdzie najlepsze drużyny świata będą walczyć o pulę nagród w wysokości 1,25 mln dolarów i legendarne trofeum. (KM)

Wymianki i spacer z ambasadorami rewitalizacji

Jesień z ambasadorami rewitalizacji to świetna okazja, by twórczo spędzić czas, poznać sąsiadów i porozmawiać o tym, jak wspólnie możemy zmienić swoją okolicę.

Ambasador rewitalizacji to organizacja pozarządowa, która edukuje i angażuje społeczność lokalną w proces odnowy, pokazując, że rewitalizacja to nie remont, tylko działania społeczne, gospodarcze i środowiskowe wpływające na poprawę jakości życia.

Podobszarzem „starej” Nowej Huty opiekuje się Fundacja Faktor Kultura, która od 2016 r. realizuje przedsięwzięcia mające zmienić postrzeganie tej dzielnicy. Fundacja organizuje m.in. sąsiedzkie wymianki na placu targowym przy ul. Bulwarowej – najbliższe odbędą się 13 września oraz 4 października. Także na wrzesień zaplanowano kolejne już spotkanie literackie z cyklu „Miasto życzliwe”, obejmujące debaty i panele dyskusyjne z udziałem ekspertów, badaczy i reportażystów. Warsztaty

pisarsko-reporterskie to doskonała okazja do rozwijania swoich umiejętności, odkrywania lokalnych historii oraz budowania nowej narracji o Nowej Hucie.

Na podobszarze Grzegórzki-Wesoła działa Fundacja Małopolska Izba Samorządowa, która od 2015 r. zaprasza mieszkańców na spotkania edukacyjno-informacyjne w zakresie rewitalizacji, angażuje ich w działania związane z Sąsiedzką Mapą Pomocy (czyli bazą osób lub organizacji gotowych do udzielenia pomocy bądź wsparcia mieszkańcom w sytuacji kryzysowej), proponuje gry miejskie „Szlakiem Ambasadora po Wesołej” oraz „Szlakiem Ambasadora po Starych Grzegórzkach”, a także potańcówki międzypokoleniowe na placu targowym Unitarg oraz na Wesołej.

Ambasadorem rewitalizacji na podobszarze Kazimierz-Stradom jest Stowarzyszenie Fablab Kraków, które od 2017 r. organizuje różnego rodzaju warsztaty rękodzielnicze, edukacyjne, kulinarne oraz zdobienia odzieży „Kazimierz na tkaninie”.

Ambasadorzy rewitalizacji w Nowej Hucie / fot. Anna Bryndiak

W październiku odbędzie się spacer badawczy „Kazimierz pod lupą”, podczas którego uczestnicy stworzą mapę potrzeb i zasobów, wskazując, co warto zachować, a co zmienić. A już wkrótce ruszy cykl spotkań sąsiedzkich z mieszkańcami i właścicielami lokali gastronomicznych „Rewitalizacja od kuchni”. Będą one okazją do rozmów o problemach podobszarzu i potencjale zmiany.

Aktualne informacje dotyczące ambasadorów rewitalizacji i organizowanych przez nich wydarzeń zamieszczane są na stronie: rewitalizacja.krakow.pl, na profilu Rewitalizacja w Krakowie na Facebooku oraz Instagramie, a także na profilach FB naszych ambasadorów. (AB)

Konkurs karciany

Mamy dla was podwójne zaproszenie na spektakl „Umrzeć ze śmiechu” w Teatrze Bagatela (Duża Scena, ul. Karmelicka 6), który odbędzie się 19 września o godz. 19.15. Aby wziąć udział w konkursie, należy odpowiedzieć na pytanie: w jaką grę karcianą regularnie grały główne bohaterki spektaklu?

Na odpowiedzi czekamy do 12 września. Należy je przestać na adres: redakcja@um.krakow.pl, wraz z informacją: „Akceptuję regulamin konkursu oraz zapoznałem się z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych”.

Regulamin wraz z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych dostępny jest na stronie: krakow.pl.

Krakowski Pracodawca Roku – konkurs

Marzysz, by twoja firma została doceniona za innowacyjne zarządzanie zespołem? Teraz masz na to szansę! Konkurs Krakowski Pracodawca Roku to doskonała okazja, by pokazać, że prowadzisz swoją firmę w sposób świadomy, odpowiedzialny i, przede wszystkim, zorientowany na człowieka.

Dlaczego warto wziąć udział w tym konkursie? To świetna okazja, by udowodnić, że twoja firma to lider, który stawia na swoich pracowników i wyznacza nowe standardy na rynku pracy!

Kategorie konkursu

- Krakowski Pracodawca Roku 2024 – nagroda główna – to wyróżnienie dla organizacji, które kompleksowo realizują strategię odpowiedzialnego zatrudnienia oraz dbają o rozwój osobisty i zawodowy wszystkich zatrudnionych pracowników, przez co stają się dla innych firm wzorem do naśladowania.
- Krakowski Pracodawca Roku 2024 – przyjazny osobom z niepełnosprawnością – ta nagroda to wyraz uznania dla firm, które tworzą środowisko pracy przyjazne dla

Szukamy firm, które:

- stawiają na rozwój i dobrostan pracowników – inwestując w kompetencje swojego zespołu;
- budują miejsca pracy otwarte na różnorodność – promując kulturę równości i integracji;
- aktywnie włączają się w życie lokalnej społeczności – angażując się w działania wykraczające poza ich bezpośredni interes ekonomiczny.

osób z niepełnosprawnościami, zapewniając im równy dostęp do zatrudnienia i możliwości rozwoju.

Aby wziąć udział w konkursie, wypełnij formularz zgłoszeniowy dostępny na stronie: gupkrakow.pl. Na zgłoszenia czekamy do 22 września. Zwycięzców konkursu poznamy w październiku, podczas gali, która odbędzie się na Targach Pracy i Przedsiębiorczości w TAURON Arenie Kraków.

Zgłoś się i pokaż, że twoja firma to coś więcej niż miejsce pracy. Dołącz do grona pracodawców, którzy mają odwagę pozytywnie się wyróżniać i zostać Krakowskim Pracodawcą Roku 2024! (red.)

Najlepszy konkurs

Do zdobycia podwójne zaproszenie na spektakl „Wszystko, co najlepsze” w Teatrze Bagatela (scena na ul. Sarego 7, 27 września, godz. 19.15).

Aby wziąć udział w konkursie, należy odpowiedzieć na pytanie: jak brzmi miliony punkt listy rzeczy, które sprawiają przyjemność, spisanej przez bohatera spektaklu?

Na odpowiedzi czekamy do 19 września. Należy je przestać na adres: redakcja@um.krakow.pl, wraz z informacją: „Akceptuję regulamin konkursu oraz zapoznałem się z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych”.

Regulamin wraz z informacją administratora o przetwarzaniu danych osobowych dostępny jest na stronie: krakow.pl.

Tu zagrasz w piłkę!

Od tego roku szkolnego krakowianie mogą bezpłatnie korzystać z przy-szkolnych boisk, gdzie można zagrać m.in. w piłkę nożną, koszykówkę czy siatkówkę. Prezydent Aleksander Miszański otworzył te obiekty sportowe dla wszystkich chętnych.

Obecnie trwa program pilotażowy, w którym biorą udział 24 szkoły. To ich dyrektorzy, jako gospodarze terenu, decydują o dostępności obiektów, ustalają harmonogram i mają decydujący głos w sprawach związanych z bezpieczeństwem. Jak wyjaśniła zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Klamana, każda szkoła ma inną specyfikę: inne otoczenie, inne potrzeby, inny poziom obciążenia zajęciami dydaktycznymi.

Jeśli pomysł się sprawdzi, jest szansa, że wkrótce swój teren do uprawiania sportu udostępnią kolejne placówki. W sumie w Krakowie jest 150 szkół z boiskami.

W programie pilotażowym udział biorą następujące placówki:

- szkoły podstawowe nr: 2, 20, 38, 40, 61, 64, 72, 80, 138, 142 i 149,
- szkoły podstawowe z oddziałami integracyjnymi nr: 12, 105, 162,
- zespoły szkół ogólnokształcących nr: 1 i 18,
- zespoły szkolno-przedszkolne nr: 2, 13, 19 i 10,
- oraz: Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi nr 5, Zespół Szkół Gastronomicznych nr 1, Zespół Szkół Poligraficzno-Medialnych i Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego. (TM)

 Kraków

KRAKOWSKI PRACODAWCA ROKU 2024

ZGŁOSZENIA
OD 18 SIERPNI
DO 22 WRZEŚNIA

DWIE KATEGORIE

Pracodawca Roku 2024
Nagroda Główna

Pracodawca Roku 2024
Przyjazny Osobom
z Niepełnosprawnością

Więcej informacji
na stronie
www.gupkrakow.pl

Organizator

 Grodzki Urząd Pracy
w Krakowie

Nowy rok, nowa szkoła

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego XXX LO zyskało nowoczesną halę widowiskowo-sportową. O szczegółach piszemy na str. 12 / zdjęcia: Jan Graczyński

Tadeusz Mordarski

Pierwszy dzwonek w krakowskich szkołach zabrzmiał inaczej niż zwykle – wraz z nim do planu lekcji weszły nowe przedmioty. Także magistrat zapowiada nowe otwarcie w podejściu do edukacji. Zamiast rywalizacji – współpraca, zamiast cyferek – język dialogu, a obok matematyki i polskiego – troska o zdrowie i emocje. Kraków chce, by szkoła stała się przestrzenią, w której każdy znajdzie swoje miejsce.

Jednym z elementów dbania o dobrostan uczniów i ich rodziców jest ocena opisowa. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 20 w Krakowie, jako jedna z niewielu samorządowych placówek w Polsce, wprowadził ocenę opisową od I aż do VIII klasy! – W świecie, w którym wszystko dzieje się szybko, a edukacja mierzy się z coraz to nowymi wyzwaniami, nasza szkoła potrzebowała jednego: przejrzystości i zaufania.

W programie nauczania pojawiły się nowe przedmioty: edukacja zdrowotna oraz edukacja obywatelska, która zastąpiła wcześniejszy HiT. Dodatkowo zmienia się podstawa programowa wychowania fizycznego, a lekcje religii (jedna w tygodniu) obowiązkowo będą się odbywać na początku lub na końcu zajęć. O tym, że szeroko zakrojona współpraca, szczególnie w oświacie, jest bardzo ważna, wie Magdalena Mazur, dyrektor Wydziału Edukacji i Projektów Edukacyjnych UMK, która do niedawna sama pracowała jako dyrektorka szkoły podstawowej, dlatego dobrze zna potrzeby nauczycieli. – Chcemy wspierać szkoły, w tym nauczycielki i nauczycieli, na różne sposoby. Nie tylko finansowo, ale też poprzez docenianie na innych polach: przez zwiększanie prestiżu nauczyciela, dawanie możliwości rozwoju i wzmacnianie dobrostanu – mówi.

Ocena opisowa – język transparentnej szkoły

Jednym z elementów dbania o dobrostan uczniów i ich rodziców jest ocena opisowa. Zespół

Wydarzenie uświetnił pokaz taneczny przygotowany przez grupę Elita oraz uczniów XXX LO. Jak podkreślono – zarówno nowa hala, jak i sztandar od tej chwili będą symbolami rozwoju i jedności XXX LO / Fot. Jan Graczyński

Szkolno-Przedszkolny nr 20 w Krakowie, jako jedna z niewielu samorządowych placówek w Polsce, wprowadził ocenę opisową od I aż do VIII klasy! – W świecie, w którym wszystko dzieje się szybko, a edukacja mierzy się z coraz to nowymi wyzwaniami, nasza szkoła potrzebowała jednego: przejrzystości i zaufania. Wiedzieliśmy, że to one budują partnerstwo między uczniem, nauczycielem i rodzicem. Trzy lata temu zdecydowaliśmy, aby zgodnie z obowiązującym prawem w klasach I–VIII wprowadzić bieżącą ocenę opisową rozumianą jako język transparentnej szkoły – mówi dr Anna Hesse-Gawęda, dyrektorka Zespołu

Szkolno-Przedszkolnego nr 20. Dodaje, że zamiast suchych cyferek w dzienniku pojawił się sens, a uczeń dostaje jasny komunikat: to już potrafisz, nad tym popracuj. Rodzic przestaje zgadywać, co oznacza lakoniczny zapis w dzienniku, a nauczyciel zyskuje narzędzie dialogu. – Między nauczycielem a uczniem rodzi się poczucie, że nauczyciel widzi nie tylko wynik, ale i wysiłek. Między rodzicem a szkołą pojawia się zaufanie, bo ocena staje się rzetelną informacją, a nie szyfrem do odczytania. Z kolei rozmowa o szkole między uczniem a rodzicem nabiera nowego tonu: to już nie „Dlaczego dostałaś dwójkę?”, ale „Jak możemy razem popracować nad tym, co trudniejsze?” – twierdzi dr Hesse-Gawęda. Podkreśla, że ocena opisowa to nie moda, a świadomy wybór współczesnej szkoły w pełni spełniający wytyczne z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej dotyczącego oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów. – To nie tylko techniczne rozwiązanie, ale zmiana filozofii edukacji: od rywalizacji do współpracy, od presji do ▶

► dialogu, od wyniku do rozwoju – konkluduje dr Hesse-Gawęda.

Narzędzia coachingowe – wspierają rozwój kompetencji

Różnorodne techniki, ćwiczenia, modele i materiały wykorzystywane przez coachów, by wspierać klientów w procesie refleksji, odkrywania potencjału i osiągania celów wykorzystywane są z kolei w krakowskiej SP nr 43. – Narzędzia coachingowe znacząco wpływają na dobrostan dyrektora, nauczycieli i uczniów, wspierając rozwój kompetencji emocjonalnych i komunikacyjnych – mówi dyrektorka Anna Romańczyk. – Z perspektywy prowadzącej „Krakowską Akademię Dyrektorów z coachem” widzę, jak praca z coachingiem zwiększa samoświadomość liderów i ich zdolność do budowania wspierających relacji w szkole. Dyrektorzy uczą się lepiej zarządzać stresem, wyznaczać cele i podejmować decyzje w sposób bardziej refleksyjny i empatyczny. Przekłada się to na atmosferę

w zespołach nauczycielskich, gdzie wzrasta zaufanie, otwartość i motywacja do wspólnego działania. Nauczyciele, którzy czują się wysłuchani i docenieni, mają więcej energii i są bardziej zaangażowani w pracę z uczniami. Z kolei uczniowie korzystają z pozytywnej zmiany klimatu w szkole, czują się bezpieczniej, są bardziej zmotywowani i osiągają lepsze wyniki. Coaching w edukacji to inwestycja w rozwój ludzi, która przynosi realne efekty na wielu poziomach – dodaje.

Szkoła wielokulturowa – różnorodność jako siła

W Krakowie coraz więcej placówek oświaty to placówki wielokulturowe, czyli takie, w których kształcą się uczniowie z różnych państw. Na przykład w SP nr 7 uczą się osoby z Polski, Ukrainy, Białorusi, Nepalu, Turcji i kilku innych krajów. Obco-krajowcy stanowią tu ponad 30 proc. całej społeczności szkolnej. – To sytuacja, która wymaga działań integracyjnych,

pokazujących, że wielokulturowość w szkole to pojęcie nacechowane wyłącznie pozytywnie – mówi Grzegorz Mroczek, dyrektor SP nr 7. – Od kilku lat prowadzimy działania dostosowujące ofertę szkoły, by dawała ona możliwość rozwoju wszystkim uczniom, bez względu na ich pochodzenie. Kilka lat pracy pokazało, że uczniowie wiele rzeczy potrafią robić razem, a niechęć między nimi pojawia się bardzo rzadko. W wielokulturowości nikt nie traci. Uczniowie uczą się szacunku i tolerancji, na to stawiamy. Z pewnością jest to wyzwanie polegające na trudnościach komunikacyjnych czy konieczności zrozumienia innej kultury, której przedstawiciele uczymy – wyjaśnia. By pomóc uczniom, szkoła korzysta ze wsparcia asystentek międzykulturowych, organizuje przedstawienia i apele w różnych językach, przygotowuje prezentacje i projekty przybliżające kraje pochodzenia uczniów, dba o ich komfort na stołówce, w miejscu zabaw, a nawet pamięta o śniadaniach integracyjnych na szkolnym boisku. – Pokazujemy, że więcej naszych uczniów łączy, niż dzieli, stąd idea drzew przyjaźni malowanych na szkolnych korytarzach wspólnie ze szkołami, z którymi współpracujemy – dodaje dyrektor Mroczek.

Dobrostan w centrum uwagi

Krakowski magistrat ma bardzo ambitne plany współpracy ze szkołami, ale również z organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Dotyczy to chociażby tematów związanych ze wsparciem zdrowia psychicznego. – Wraz z krakowskimi społecznościami szkolnymi realizujemy wiele projektów na rzecz dobrostanu uczennic i uczniów. To projekty coraz bardziej rozpoznawalne nie tylko w Krakowie, ale też w Polsce i na świecie, jak chociażby program Stoneczne Przerzucenie Wsparcia „Słońce” stworzony wraz z UNICEF – prezentowany ostatnio m.in. w ramach programu lidarskiego Departamentu Stanu USA. Z kolei projekt #Ogarńiam życie nie tylko wspiera najmłodszych, ale też wzmacnia więzi szkolne i pokazuje, że można spędzać czas inaczej niż tylko przed ekranem smartfona. W nowym roku szkolnym rozszerzymy go o kolejne działania dla nauczycielek i nauczycieli. Wśród nowych projektów jest chociażby pilotaż platformy Scholario, która pozwoli sprawdzać stan emocjonalny uczniów – wylicza Tomasz Kobyłański, p.o. zastępca dyrektora Wydziału Edukacji i Projektów Edukacyjnych. Podkreśla, że edukacja w Krakowie coraz wyraźniej wychodzi poza mury szkoły, łącząc naukę z troską o dobrostan i relacje. – To kierunek, który ma kształtować nie tylko uczniów, ale i całe społeczności – podsumowuje wicedyrektor Kobyłański.

foto: Bogusław Świerczowski

Maria Klaman, zastępczyni prezydenta Krakowa:

Interdyscyplinarne działania, kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych, wspieranie dobrostanu oraz podmiotowości uczniów i uczennic to jedne z głównych kierunków polityki oświatowej państwa w nowym roku szkolnym. Są to również priorytety Krakowa w obszarze edukacji, które będziemy realizować w współpracy ze społecznościami szkolnymi oraz Kuratorium Oświaty.

Wśród kluczowych kierunków na ten rok szkolny znajdują się także: rozwój szkół technicznych i branżowych, profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, edukacja

zdrowotna, wsparcie nauczycieli w radzeniu sobie z przemocą rówieśniczą, a także tworzenie szkół różnorodnych i przyjaznych zarówno uczniom, jak i nauczycielom.

W roku szkolnym 2025/2026 i kolejnych, wspólnie z dyrektorkami, dyrektorami oraz nauczycielkami i nauczycielami, będziemy dbać nie tylko o to, by krakowskie szkoły osiągały wysokie wyniki egzaminacyjne i czołowe miejsca w rankingu „Perspektyw”. Równie istotne będzie dla nas wzmacnianie kompetencji społecznych uczniów i uczennic, rozwijanie krytycznego myślenia oraz kształcenie umiejętności pozwalających absolwentkom i absolwentom lepiej odnaleźć się na rynku pracy.

Bardzo ważnym obszarem będzie także przygotowanie nauczycieli do przyszłorocznych zmian wynikających z reformy edukacji MEN – m.in. powrotu do pracy metodą projektową czy planów lekcji opartych na kilkugodzinnych blokach zajęciowych. Chcemy, aby były one ciekawe dla uczniów, a jednocześnie wygodne dla nauczycieli. Dlatego ułatwimy szkołom współpracę z jednostkami i instytucjami Miasta oraz zapewnimy im nowoczesne wsparcie merytoryczne.

Zmiany obejmą również podejście do doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zwiększymy wpływ dyrektorów szkół na kształtowanie rozwoju zawodowego kadry pedagogicznej. Po profesjonalnym zbadaniu potrzeb będą oni mogli decydować o przeznaczeniu na ten cel aż o 50 proc. więcej środków niż w latach ubiegłych. Następnie, we współpracy z dyrektorami, nauczycielami oraz ekspertami, wypracujemy priorytetowe kierunki doskonalenia na kolejne lata.

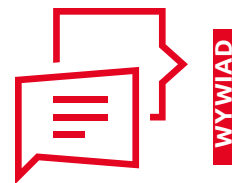
W tym roku szkolnym sukcesywnie będziemy również inwestować w poprawę infrastruktury szkolnej – w remonty, termomodernizację, rozbudowę i budowę nowych placówek m.in. w Czyżynach, na Górcie Narodowej i na Klinach. Liczymy także na większe wsparcie Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa w zakresie renowacji zabytkowych budynków liceów i techników.

Wszystkie te działania będziemy realizować w duchu dobrej współpracy z dyrektorkami i dyrektorami szkół, nauczycielkami i nauczycielami, rodzicami oraz uczniami.

mgr inż. Dorota Matłęga

dyrektor Zespołu Szkół Architektoniczno-Budowlanych w Krakowie

W tych zawodach znajdziesz pracę

Rok temu dawna „budowlanka” zmieniła szyld i dziś funkcjonuje jako Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych. To nie tylko kwestia nazwy. Za zmianą stoi dostosowanie do potrzeb rynku, w tym prestiżowe specjalizacje związane z architekturą. Teraz szkoła szykuje się na kolejny krok – otwarcie Branżowego Centrum Umiejętności, które połączy potrzeby edukacyjne młodzieży i dorosłych ze światem najnowszych technologii i potrzebami pracodawców. Z dyrektorką placówki Dorotą Matłęgą rozmawiał Tadeusz Mordarski.

Od 2 września zeszłego roku dawny Zespół Szkół Budowlanych nr 1 funkcjonuje pod nazwą Zespół Szkół Architektoniczno-Budowlanych. Po co była ta zmiana?

Dorota Matłęga: Ta zmiana jest adekwatna do kierunków, w których kształcimy w branży architektonicznej, takich jak techniki aranżacji wnętrz, architektury krajobrazu i renowacji zabytków. Zmiana nazwy bardzo pozytywnie wpłynęła na wizerunek naszej szkoły, jesteśmy lepiej postrzegani w lokalnym środowisku. Marketingowo był to strzał w dziesiątkę, architektura cieszy się bowiem sporym prestiżem. Na przykład aranżacja wnętrz to bardzo ciekawy kierunek kształcenia, a zainteresowanie tym zawodem potęgowane jest choćby przez media, które chętnie pokazują programy związane z remontami czy aranżacją pomieszczeń. Warte podkreślenia jest to, że po aranżacji wnętrz nie trzeba zdobywać żadnych uprawnień, można od razu pracować i zarabiać – myślę, że to także przyciąga młodzież.

W tym roku po raz pierwszy uruchomiliśmy klasę, w której kształcimy techników gospodarki nieruchomości. Absolwenci tej specjalizacji mogą pracować choćby we wspólnotach i spółdzielniach mieszkaniowych czy biurach nieruchomości. Bardzo prestiżowym, elitarnym wręcz zawodem jest technik renowacji elementów architektury. Nasi absolwenci nie mają problemów, by znaleźć pracę lub dostać się na studia na Akademii Sztuk Pięknych czy Politechnice Krakowskiej. Ten kierunek istnieje u nas od 1976 r., ale teraz będziemy jedyną placówką w Polsce, w której powstanie Branżowe Centrum Umiejętności – będziemy tu kształcić zarówno młodzież, jak i dorosłych w zakresie renowacji elementów architektury.

Jak to Branżowe Centrum Umiejętności (BCU) będzie wyglądać oraz funkcjonować?

DM: W ramach inwestycji ze środków z KPO przeprowadzimy kompleksowy remont budynku internatu oraz kilku pomieszczeń szkolnych i znajdą się tam pracownie zajęć praktycznych, sala konferencyjna oraz cała administracja centrum. Łącznie będzie to kilkanaście pomieszczeń, w których powstaną najnowocześniejsze pracownie związane z renowacją elementów architektury, m.in. kamieniarska, sztukatorska, stolarska (ukierunkowana na renowację zabytkowych mebli), materiałów budowlanych, rysunku odręcznego, oświetlenia elewacji zabytkowej, technologii BIM oraz

druku 3D. Każda złotówka jest wydawana z rozmysłem i z korzyścią dla uczniów i kursantów.

Kiedy BCU będzie gotowe?

DM: Otwarcie planujemy już za niespełna cztery miesiące, czyli na styczeń przyszłego roku. Poza tym, że z BCU będą korzystać nasi uczniowie, w lutym uruchomimy także pierwsze kursy dla dorosłych. Do czerwca 2026 r. przeszkolimy łącznie minimum 200 osób: uczniów, studentów, doktorantów, nauczycieli i innych chętnych. Zapraszamy każdego. Sam zamysł BCU jest bowiem taki, by w jego ramach połączyć szkołę, uczelnię i pracodawców. Nasza szkoła zawarła partnerstwo z Polską Izbą Budownictwa oraz z Politechniką Krakowską.

Co można robić po szkoleniu w Branżowym Centrum Umiejętności w zakresie renowacji elementów architektury?

DM: Możliwości jest naprawdę wiele, a szczególnie w Krakowie, gdzie jest sporo przedsiębiorstw zajmujących się renowacją zabytków. Zresztą gdzie, jak nie w Krakowie, miało powstać takie centrum? Z racji tego, że w całej Polsce nie ma zbyt wielu specjalistów tego kierunku, pracę znajdują praktycznie wszyscy chętni. Poza tym w pojęciu renowacji zawierają się nie tylko zawody artystyczne, ale i te praktyczne, jak kamieniarz, dekarz czy stolarz. Rynek pracy naprawdę stoi otworem przed naszymi absolwentami i kursantami naszego BCU. Tym bardziej że kształcimy w zawodach, w których człowieka nie da się zastąpić sztuczną inteligencją! 🇵🇱

wiz. archiwum szkoły

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

20 sierpnia

- Spotkanie z władzami Krakowskiego Klubu Konsularnego (Paweł Włodarczyk, honorowy konsul generalny Chorwacji; Aleksandra Gtód Ahmed, honorowy konsul generalny Indii, oraz Wiesław Nowak, konsul honorowy Bułgarii)

21 sierpnia

- Wręczenie aktów powierzeń stanowisk dyrektorom szkół i placówek oraz wręczenie podziękowań dyrektorom kończącym kadencję i odchodzącym na emeryturę, Sala Obrad RMK
- Wręczenie powołania na dyrektora Krakowskiego Teatru Variété p. Kamili Polit

22 sierpnia

- Wizyta studyjna ws. polityki mieszkaniowej, spotkanie z wiceprezydentką Miasta Stołecznego Warszawy Aldoną Machnowską-Górną, Warszawa

24 sierpnia

- V Nowohuckie Senioralia, scena plenerowa Nowohuckiego Centrum Kultury, al. Jana Pawła II

25 sierpnia

- Poranna audycja w Radio Kraków, al. Słowackiego

26 sierpnia

- Wizyta w Galerii Sztuki Współczesnej „Bunkier Sztuki”

27 sierpnia

- Sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK

28 sierpnia

- Wręczenie powołania na dyrektora Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia” p. Rafałowi Kokotowi
- Wręczenie powołania na dyrektora Teatru Ludowego p. Małgorzacie Bogajewskiej
- Spotkanie z utytułowanymi zawodnikami Klubu Maximus, uprawiającymi sztukę walki muay thai, w towarzystwie sędziego i działacza związku sportowego muay thai, radnego Marka Hohenauera
- Obchody Dnia Straży Miejskiej, Sala Obrad RMK

29 sierpnia

- Posiedzenie Rady Unii Metropolii Polskich oraz Gala Medalu Wolności Słowa 2025, Gdańsk

31 sierpnia

- Ceremonia medalowa 11. edycji zawodów robotów marsjańskich, budynek U-2 AGH

1 września

- Uroczysta inauguracja roku szkolnego 2025/2026 oraz otwarcie nowo wybudowanej hali widowiskowo-sportowej przy XXX Liceum Ogólnokształcącym, os. Dywizjonu 303

Prezydent Krakowa zainaugurował rok szkolny

Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2025/2026 z udziałem prezydenta Aleksandra Miszalskiego odbyło się w XXX Liceum Ogólnokształcącym. Wydarzeniu towarzyszyło otwarcie nowoczesnej hali widowiskowo-sportowej. Za realizację inwestycji odpowiedzialny był Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie.

– Rozpoczynamy nowy rok szkolny w miejscu, które od dziś będzie istotnym punktem na sportowej mapie Krakowa, a także strefą artystycznej ekspresji młodzieży. Znaczenie tej hali ma kilka wymiarów: to inwestycja w rozwój aktywności fizycznej młodzieży i jej pasji. To również przestrzeń, która pozwoli rozwijać talenty artystyczne, organizować spektakle teatralne i wydarzenia kulturalne, a także integrować lokalną społeczność – mówi prezydent Aleksander Miszalski.

Nowa hala to inwestycja istotna z perspektywy nie tylko młodzieży szkolnej, ale też całej lokalnej społeczności. Łączy dwie funkcje – sportową i widowiskową. Znalazła się w niej podłoga z klonu północnoamerykańskiego,

znana z hal, w których rozgrywane są mecze NBA. Obiekt został wyposażony w rozkładaną scenę teatralną z pełnym zapleczem technicznym, a na widowni może usiąść nawet ok. 700 osób. Dodatkowo istnieje możliwość podziału przestrzeni na trzy sektory. Na dachu hali zamontowano instalację fotowoltaiczną. Całość inwestycji

uzupełniła czterotorowa bieżnia, a także boisko zewnętrzne i infrastruktura rekreacyjna.

– Dzięki nowej hali nasi uczniowie zyskają warunki do nauki i treningu na najwyższym poziomie, a społeczność szkolna, ale i cały Kraków – miejsce spotkań, uroczystości i integracji. To ogromny krok w historii naszej szkoły – tłumaczył Grzegorz Gawłowski, dyrektor XXX LO. (SF)

Prezydent Krakowa Aleksander Miszalski wziął udział w inauguracji roku szkolnego 2025/2026 w XXX Liceum Ogólnokształcącym / Fot. Jan Graczyński

Lekcja historii po krakowsku

Patrycja Piekoszewska

Ponad pół tysiąca artystów, dziesięć ruchomych scen, muzyka na żywo, akrobacje, spektakl teatralny i mapping na Sukiennicach. Tak zapowiada się prawdopodobnie największa plenerowa lekcja historii „Kronika Polska 1025–2025”, która już 13 września przemieści krakowian w dawne czasy.

Wzbudzenie zainteresowania przeszłością wśród dzieci i młodzieży to bardzo duże wyzwanie, zwłaszcza gdy ta przeszłość kojarzy się tylko z tomami podręczników i gablotami w muzeach. Dlatego Miasto Kraków wraz z Teatrem KTO proponują żywą, plenerową lekcję historii, podczas której – dzięki wykorzystaniu możliwości teatru ulicznego i nowoczesnych środków wyrazu – nawet najmłodszy widzowie zobaczą historię na własne oczy. Będzie to także okazja do wspólnego świętowania jubileuszu 1000-lecia Królestwa Polskiego.

– Zachęcam uczniów krakowskich szkół do wzięcia udziału w tej wyjątkowej lekcji historii. Ponad tysiąc lat dziejów naszego państwa pokazuje, że mamy wiele do opowiedzenia, a dzięki teatrowi ulicznemu i pokazom multimedialnym zrobimy to w możliwie najciekawszy sposób! Jestem przekonana, że to będzie niezapomniana dawka wiedzy i wrażeń, w sam raz na dobre wejście w nowy rok szkolny. To również interesująca forma poprowadzenia lekcji historii czy edukacji obywatelskiej – zaznacza Maria Kłaman, zastępczyni prezydenta Krakowa.

Naturalną scenografią dla widowiska będzie krakowska architektura, która rozbłyśnie efektownymi obrazami. Dzięki mappingowi na Sukiennicach ożyją bohaterowie dawnych kronik, zamki, bitwy oraz inne elementy tysiącletniej polskiej historii i tradycji.

Wydarzenie otworzy wielki kolorowy i roztańczony korowód – na miarę królewskich czasów. O godz. 18.30 sprzed Bramy Floriańskiej wyruszą rycerze w lśniących zbrojach i z husarskimi skrzydłami, dworzanie i mieszczki, chłopci, mnisi i znakomici profesorowie. Na dziesięciu ruchomych scenach widzowie będą podziwiać osiągnięcia różnych epok oraz barwne impresje odnoszące się do kultury i obyczajów dawnych czasów. Nie zabraknie szcudlarzy, kuglarzy i żywiołowych grajków.

Gdy korowód dotrze na Rynek Główny, rozpocznie się druga część widowiska – wielki spektakl finałowy. Centralna przestrzeń przed Sukiennicami (między ulicami Sławkowską a Szewską) przeistoczy się w scenę. Odbędzie się tam muzyczna lekcja historii oraz inscenizacja inspirowana „Odprawą postów greckich” Jana Kochanowskiego.

– Skupimy się na muzyce, ruchu, tańcu, przypominając najpiękniejsze chwile w dziejach naszego kraju. Chciałbym, aby widzowie zrozumieli, że Polacy mogą świętować z uśmiechem i radością, tak jak się świętuje wspaniałą uroczystość, a nie tylko w sposób patetyczny, smutny, ze łzami w oczach. Tysiąclecie polskiej państwowości jest świetną okazją do projektowania lepszej przyszłości – zauważa Jerzy Zoń, reżyser „Kroniki Polskiej 1025–2025”.

Organizatorami wydarzenia są Miasto Kraków, Województwo Małopolskie oraz Teatr KTO.

Krakowska Karta Rodzinna 3+

Początek roku szkolnego to czas planowania zarówno zajęć pozalekcyjnych, jak i rodzinnych aktywności w mieście. Krakowskie rodziny wielodzietne (z trojgiem lub większą liczbą dzieci) zachęcamy do zapoznania się z bogatą ofertą programu Krakowskiej Karty Rodzinnej 3+ (KKR3+). Jest to system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień, który tworzy Gmina Miejska Kraków oraz partnerzy komercyjni.

KKR3+ uprawnia m.in. do 50-procentowej zniżki na bilety wstępu do miejskich instytucji kultury – teatrów, muzeów, domów kultury, na miejskie baseny, do miejskiego zoo. Posiadaczom KKR3+ przysługują też zniżki na opłaty startowe podczas imprez sportowych organizowanych przez ZIS oraz zwolnienie z kryterium dochodowego dla osób starających się o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, tzw. becikowego gminnego. Dodatkowo partnerzy komercyjni programu KKR3+ udzielają zniżek i rabatów w ponad 400 krakowskich lokalizacjach (dotyczy to rozmaitych usług, sklepów, obiektów gastronomicznych i rekreacyjnych itp.).

Zachęcamy krakowskich przedsiębiorców do włączenia się do programu Krakowskiej Karty Rodzinnej 3+. Obecnie w Krakowie uprawnionych do udziału w KKR3+ jest prawie 10 tys. rodzin. To

duża grupa potencjalnych klientów zainteresowanych różnorodnymi usługami i produktami praktycznie z każdego obszaru.

Szczegółowe informacje na temat programu i możliwości przystąpienia do niego zarówno dla krakowskich rodzin wielodzietnych, jak i dla przedsiębiorców można znaleźć na stronie: kkr.krakow.pl. (MP)

Zagraj z nami w zielone!

Małgorzata Malina

Już po raz dziewiąty odbędzie się Wielka Lekcja Ekologii – niezwykle wydarzenie edukacyjne dla całych rodzin. W niedzielę 21 września w godz. 11.00–17.00 na terenach zielonych wokół TAURON Areny Kraków wszyscy zainteresowani będą mogli poszerzyć swoją wiedzę o naturze, środowisku i zmieniającym się klimacie podczas twórczej zabawy i ciekawych aktywności.

Jak zwykle na uczestników wydarzenia czekać będzie mnóstwo atrakcji przygotowanych przez jednostki i spółki miejskie, wydziały Urzędu Miasta Krakowa, organizacje pozarządowe (ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA, Pospolite Ruszenie, Małopolskie EkoWędrówki) oraz krakowskie uczelnie (Uniwersytet Jagielloński, Akademia Kultury Fizycznej, Politechnika Krakowska, Uniwersytet Rolniczy, Akademia Górniczo-Hutnicza).

Hasło tegorocznej edycji to „Zagraj z nami w zielone!”, a w programie znalazły się m.in. konkursy, miniwarsztaty, quizy tematyczne, gry, animacje, lekcje i zabawy klimatyczne.

Na scenie plenerowej wystąpią zespoły wokalne i taneczne działające pod egidą krakowskich domów kultury. Zaplanowano też pokaz mody z recydingu grupy Kolorowi, występ grupy Sztukarnia wykonującej m.in. polskie pieśni ludowe oraz minirecital Roberta Kasprzyckiego.

W specjalnej strefie nauki podczas spotkań z krakowskimi naukowcami będzie się można dowiedzieć np. tego, jak zmiana klimatu wpływa na ekosystemy leśne, i poznać

wybrane gatunki roślin inwazyjnych, które występują na terenie Krakowa. Ciekawie zapowiadają się także m.in. zajęcia drukowania i barwienia roślinami, warsztat tworzenia instrumentów z odpadów i animacje dla najmłodszych.

Impreza każdego roku cieszy się dużym zainteresowaniem krakowian / Fot. archiwum UMK

Odwiedzając przygotowane przez partnerów wydarzenia stoiska informacyjno-edukacyjne, tradycyjnie będzie można zdobywać pieczątki za wykonane zadania. Na ich najwtrwalszych kolekcjonerów czekać będą ekologiczne upominki: aromatyczne zioła.

Organizatorami wydarzenia są: Wydział Środowiska, Klimatu i Powietrza Urzędu Miasta Krakowa oraz Arena Kraków SA.

Tegoroczna edycja Wielkiej Lekcji Ekologii wpisze się w obchody Europejskiego Tygodnia Mobilności (ETM), które odbędą się w dniach 16–22 września pod hasłem „Mobilność dla każdego”. ETM to coroczna kampania Komisji Europejskiej, która promuje zrównoważone formy transportu w miastach, takie jak transport publiczny, rower, piesze podróże i transport multimodalny.

Korzystaj z koszy zgodnie z ich przeznaczeniem

Klaudia Jakubek

Na Grzegórkach realizowany jest kolejny projekt z krakowskiego budżetu obywatelskiego roku 2024 – chodzi o montaż 76 koszy ulicznych przy uwzględnieniu realnych potrzeb mieszkańców i gości odwiedzających dzielnicę. Autorem pomysłu jest Karol Kwiatek, radny dzielnicy II, a jego realizacja zaplanowana jest na lata 2025–2026.

Projekt ten to kontynuacja wcześniejszej inicjatywy tego samego pomysłodawcy – montażu 76 ławek na terenie dzielnicy II – która zyskała poparcie mieszkańców w głosowaniu w ramach budżetu obywatelskiego w 2023 r. Teraz przyszedł czas na doposażenie przestrzeni publicznej w kosze na śmieci – szcze-

gólnie tam, gdzie do tej pory ich brakowało, np. w okolicach rzeki Białuchy czy na trasach spacerowych.

Nowe kosze zostaną wzbogacone o nakładki ograniczające możliwość wrzucania do nich dużych worków z odpadami domowymi. To odpowiedź na zjawisko nadużywania koszy ulicznych, zwłaszcza na terenach zdominowanych przez zabudowę jedno- i wielorodzinną.

Wnioskodawca projektu zaproponował lokalizacje koszy, które zostały określone na podstawie inwentaryzacji terenu i analizy wykonanej w systemie QGIS. Mapa pokazuje zarówno rejony z dużą liczbą koszy (np. ul. Kopernika), jak i miejsca, w których ich brakuje. Dzięki temu nowe pojemniki będą ustawiane tam, gdzie są naprawdę potrzebne.

Częścią projektu są również działania edukacyjne, które przypomną mieszkańcom i turystom, że kosze uliczne służą wyłącznie do wyrzucania drobnych odpadów powstających podczas spacerów, a nie do pozbywania się worków z domowymi śmieciami.

We wrześniu na terenie dzielnicy II pojawi się 35 z planowanych 76 koszy. Montaż będzie prowadzony etapami, zgodnie z wcześniej opracowaną mapą potrzeb. Realizacja projektu jest finansowana w całości ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa.

„Oszczędź sobie” uciekającej energii

Marta Kawecka

We wrześniu mieszkańcy Krakowa mogą zobaczyć ostatnią już odsłonę kampanii społecznej „Oszczędź sobie!”, która od wiosny łączy działania edukacyjne, artystyczne i ekologiczne. Tym razem w centrum uwagi znalazły się trzy codzienne obszary, w których każdy z nas może ograniczyć zużycie energii: ogrzewanie, oświetlenie i elektryczne urządzenia domowe.

Autorką tej części kampanii jest Alicja Góralska, studentka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Jej prace graficzne przyciągają uwagę motywem obrazu z kamery termowizyjnej, znanym m.in. z audytów energetycznych, który pokazuje, gdzie i jak „ucieka” energia cieplna z budynków. Dzięki temu zabiegowi studentka wizualizuje straty energii, które można ograniczyć dzięki prostym, codziennym decyzjom.

– Chciałam pokazać, że energia ucieka nie tylko przez źle ocieplone ściany czy okna. Ucieka też przez gniazdka elektryczne, lampy i kaloryfery – mówi autorka. – Czasem wystarczy wyłączyć światło, skrócić grzejnik, odłączyć urządzenia pozostawione w trybie czuwania. To niewielki wysiłek, ale efekty będą zauważalne.

Potwierdzają to badania, z których wynika, że jeżeli utrzymujemy w trybie czuwania cztery urządzenia, ich roczne zużycie energii może wynieść ok. 175 kWh, a przy aktualnych cenach energii to dodatkowe 108 zł w rachunku za prąd. W przypadku energii cieplnej eksperci często zwracają uwagę na problem przegrzewania pomieszczeń, tymczasem wystarczy obniżyć ich temperaturę w sezonie grzewczym o 1°C, by zmniejszyć koszty ogrzewania o 6 proc. w skali roku. W przypadku mieszkania o powierzchni 50 m kw. możemy w ten sposób obniżyć rachunek za ogrzewanie o ok. 130 zł.

Ostatnia odsłona kampanii to nie tylko praktyczne porady, ale także kolejny dowód na to, że sztuka może wspierać działania proekologiczne. Wykorzystując estetykę i metaforę, projekt Alicji Góralskiej zachęca do refleksji i zmiany nawyków.

Choć kampania dobiega końca, jej przesłanie pozostaje aktualne: realna zmiana zaczyna się od małych kroków. Oszczędzanie energii i wody to nie tylko troska o środowisko, ale też wymierne oszczędności w domowym budżecie.

Kraków

W PROGRAMIE WYDARZENIA:

- STOISKA INFORMACYJNE
- STOISKA EDUKACYJNE
- STOISKO GEOLOGICZNO - EDUKACYJNE
- ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE DLA DZIECI
- GRY I ZABAWY O TEMATYCE ZOOLOGICZNEJ
- WARSZTATY EDUKACYJNE
- PREZENTACJA SPRZĘTU DO ZAMIATANIA I ZMYWANIA ULIC

Kraków w dobrym klimacie

**24.09.2025,
CENTRUM CZYSTEGO POWIETRZA
RYNEK PODGÓRSKI GODZ. 10.00 - 16.00
WSTĘP WOLNY**

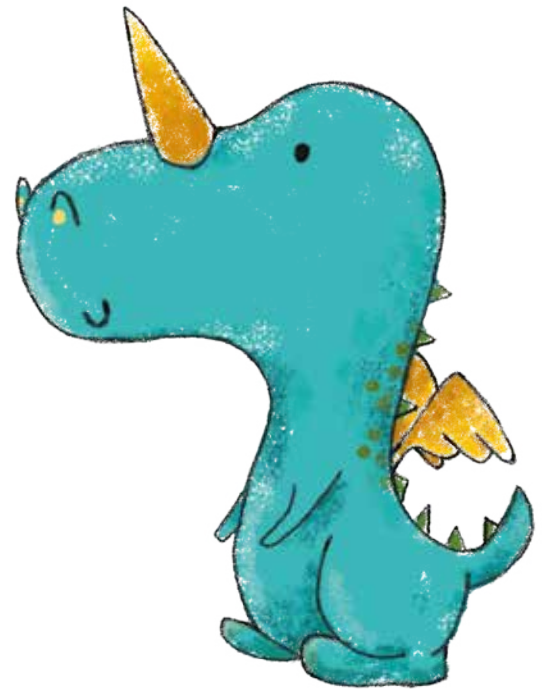

KRAKÓW.PL

mini

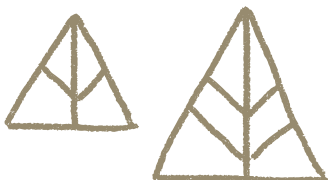
CZEŚĆ! HI! BUENOS DIAS! BONJOUR! CIAO! AHOJ!

Rozpoczęcie roku szkolnego już za nami. Codziennie latam nad Krakowem i widzę dzieci, które wędrują do szkoły, by zasiąść w swoich ławkach. Co ciekawe, w Smokorożcowej Krainie nie ma klas ani ławek – smokorożce biegają po łąkach, poznając siłę wiatru, a nad rzeką odkrywają tajemnice wody. Bo najlepiej uczyć się przez doświadczanie! Cieszy mnie to, że krakowskie dzieci, choć mają swoje miejsce do nauki – szkołę, często zamieniają klasę na laboratorium przyrody, a sztuki uczą się w muzeum czy galerii. Wykonując różne doświadczenia, sadząc nasionka czy obserwując niebo, zdobywają wiedzę. A w Krakowie jest tak wiele miejsc, do których warto się wybrać, by uczyć się z przyjemnością – poprzez zabawę. Czy będzie to Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza”, warsztaty Akademii Kropelki Wodociągów Miasta Krakowa, wizyta w Muzeum Etnograficznym, Muzeum Inżynierii i Techniki, a może wędrowka po zielonych parkach i nadwiślańskich bulwarach – wszędzie tam czeka wiedza ukryta w doświadczeniu.

LABIRYNT

Pomóżcie mi przejść przez ten zielony labirynt, by zdobyć odznakę „Odkrywca natury”.

POMYŚL--WNIK

SMOKOPEDIA

Edukacja nieformalna to nauka, która prowadzona jest poza szkołą. Uczymy się wtedy przez zabawę, doświadczenie i działanie – np. podczas warsztatów, wycieczek, wspólnych gier, w muzeum, w teatrze lub w lesie. Nie ma tu klas ani dzwonek, a wiedza przychodzi wtedy, gdy coś robimy, odkrywamy i sprawdzamy w praktyce.

Dziś zastanawialiśmy się ze Smokiem Wawelskim, jak się uczyć, i smocza ciocia podpowiedziała nam, że najlepiej małymi krokami! Powiedziała tak: uczcie się krótko, ale regularnie i róbcie przerwy na napicie się wody, spacer albo rozciąganie. Notujcie i rysujcie tak, jak lubicie, zamieniając wiedzę w mapę myśli. Tłumaczcie też innym, bo wtedy naprawdę zapamiętujecie! Dbajcie również o sen i zdrowe przekąski.

QUIZ

Przygotowałem dla was krótki quiz o zielonych miejscach naszego miasta. Jeśli odpowiedzie poprawnie na wszystkie pytania, zdobędziecie tytuł prawdziwego odkrywcy zielonego Krakowa!

To piękny park Krakowa, pełen sędziwych drzew. Otacza Stare Miasto. Jak się nazywa?

Tu spotkasz smoka, zobaczysz Wisłę i wejdiesz na wzgórze, na którym rosną lipy i kasztanowce. Gdzie jesteś?

Las w mieście! Tu można spacerować, a nawet spotkać dziki. Jak nazywa się ten rezerwat przyrody?

Zielone serce Nowej Huty, z alejkami, wodą i miejscem na piknik. Co to za park?

REBUS

Rozwiążcie rebus i sprawdźcie, dokąd wybiera się klasa VIb na wycieczkę!

~~KA~~

~~DA~~

~~INA~~

~~MA~~

Ważne rozmowy o wolności

Agata Mierzyńska

W dniach 2–5 września w Krakowie odbył się 91. Kongres Międzynarodowej Federacji PEN. Wydarzenie pod hasłem „Siła wolnego słowa” skupiło uwagę świata na naszym mieście, gdyż problemy wojny, cenzury, dezinformacji i przymusowej migracji to najpoważniejsze wyzwania współczesności.

Kongresowi Federacji towarzyszył program otwarty dla publiczności, w ramach którego odbyły się debaty z udziałem wybitnych twórców, takich jak Olga Tokarczuk i Raja Shehadeh, oraz ważnych pisarzy i aktywistów m.in. z Ukrainy, Białorusi, Gruzji czy Litwy. W czasie inauguracji Kongresu Margaret Atwood, znana kanadyjska pisarka i intelektualistka, podkreśliła, że wolność słowa ma fundamentalne znaczenie dla społeczeństwa, ale może być nadużywana i stosowana do groźnych manipulacji. Wolność wyrażania swoich myśli jest niezbędna do utrzymania zdrowych demokracji, ale tylko jeśli idzie w parze z odpowiedzialnością. Wolność słowa w dzisiejszych czasach przynosi nie tylko korzyści wynikające z otwartości i szybkości dostępu do informacji, ale i zagrożenia związane z dezinformacją, manipulacją i polaryzacją. Pisarka wskazała także na niebezpieczeństwo cenzury i autocenzury, gdy człowiek unika mówienia prawdy z obawy przed reperkusjami lub dla wymiernych korzyści. Margaret Atwood podkreślała, że literatura i sztuka pozwalają eksplorować trudne

Ważna była rozmowa Olgi Tokarczuk i prezesa PEN International Burhana Sonmeza. Wybrzmiało w niej ostrzeżenie przed bezrefleksyjnym oddawaniem mediom prawa do myślenia.

tematy i prowokują do samodzielnego myślenia.

Równie ważna była rozmowa Olgi Tokarczuk i prezesa PEN International Burhana Sonmeza. Wybrzmiało w niej ostrzeżenie przed bezrefleksyjnym oddawaniem mediom prawa do myślenia.

Czy my, słuchacze tych poruszających słów, rzeczywiście wierzymy, tak jak nasza

noblistka, że tylko poprzez dialog, otwartość i refleksję nad własną tożsamością możemy stawić czoła problemom naszych czasów?

Wolność słowa w obliczu nacjonalizmów

Przez kilka wrześniowych dni Kraków był miejscem inspirujących, interesujących, a przede wszystkim przynoszących światu nadzieję rozmów i spotkań: Komitet Młodych Pisarzy Międzynarodowej Federacji PEN we współpracy z Tomorrow Club zaprezentował swoją wizję wspólnej przyszłości literatury. W debacie o wolności słowa w czasach represji, autorytaryzmu, polaryzacji i wojny, a także o sile literatury, która przezwycięża strach i daje moc oporu, wystąpił prezes Ukrainieckiego PEN Wołodomyra Jeremotienko, Nataszę Lomouri z Gruzji i redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej” Adama Michnika. Były prezes Ukrainieckiego PEN Andriej Kurkow, prezeska Białoruskiego PEN Taciana Niadbaj oraz litewska pisarka i historyczka Kristina Sabaliauskaitė dzielili się swoją perspektywą na temat stanu wolności słowa w Europie Środkowo-Wschodniej w obliczu narastających nacjonalizmów i wojny Rosji z Ukrainą.

Na zakończenie Kongresu z palestyńskim pisarzem i prawnikiem Rają Shehadehem rozmawiała pisarka i socjolożka Ludwika Włodek. Obraz zmian w fizycznym i politycznym pejzażu Palestyny w kontekście pamięci, oporu, nacjonalizmu, polityki tożsamości oraz dekolonizującej mocy literatury mogliśmy zderzyć z przekazem, jaki trafia do nas codziennie z frontu palestyńsko-izraelskiego poprzez media.

Siła literatury

Międzynarodowa Federacja PEN (PEN International) to stowarzyszenie pisarzy założone w 1921 r., aby „promować przyjaźń i współpracę między pisarzami z całego świata oraz bronić wolności słowa i praw literackich”. Skrót PEN pierwotnie oznaczał „poetów, eseistów, nowelistów”, a obecnie obejmuje twórców wszystkich gatunków literackich. Organizacja działa na pięciu kontynentach poprzez swoje centra rozmieszczone w wielu krajach, wspierając rozwój demokracji i kultury. Polski PEN Club powstał w Warszawie w 1925 r. z inicjatywy Stefana Żeromskiego.

Z okazji jubileuszu stulecia swojego istnienia Polski PEN Club przygotował akcję „Literatura zakazana!”, której celem jest zwrócenie uwagi na siłę literatury oraz wolności słowa. W krakowskich księgarniach i antykwariatach pojawiły się opaski na książkach oraz lista tytułów zakazanych obecnie lub w przeszłości w różnych miejscach na świecie.

Festiwal „Zakłęte w dyni”

Katarzyna Gorgoń-Bozik

Idzie jesień, idą jesienne przyjemności! Otworzy je 13. Festiwal „Zakłęte w dyni” – znana i lubiana impreza organizowana przez Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta ponownie rozgłosi się w parku Ratuszowym. Będzie lokalnie, sąsiadko i kolorowo. Warto zarezerwować sobie czas w niedzielę 14 września – wydarzenie rusza o godz. 15.00.

W programie Festiwalu znajdują się różnorodne warsztaty, gry i animacje ruchowe nawiązujące do pomarańczowej bohaterki imprezy. Udział w warsztatach będzie bezpłatny, ale na niektóre z nich będą obowiązywać zapisy w trakcie wydarzenia.

Wśród propozycji są m.in. plener malarski, sensoceramika i warsztaty upcyklingowe. W strefie ruchu będzie można spróbować swoich sił w sztukach cyrkowych z Klubem 303, sportach walki z Klubem Jędrus i rodzinnej dyniówce z Klubem Dukat.

Sercem Festiwalu jak zawsze będzie kolorowy i pachnący kiermasz wraz ze strefą smacznego jedzenia! Organizatorzy stawiają na lokalność – w parku Ratuszowym pojawią się nowohuckie firmy, organizacje i wystawcy. Miłośnicy i miłośniczki jesieni znajdą na kiermaszu ręcznie wykonane ozdoby i ceramikę, a w strefie smaku

Na Festiwalu na uczestników czeka niezliczona ilość atrakcji! / Fot. Maciej Zygmunt

mnóstwo słodkich i stonkich przekąsek oraz dyniowych smakołyków!

Na najmłodszych czekać będą kącik sensoryczny, wielkie bańki mydlane i czytanie książeczki o przygodach Pana Dyni. A na wszystkich – loteria fantowa i namiot OKKNH, gdzie będzie można kupić różne gadżety, m.in. piękne, wysokiej jakości torby z autorskim wzorem i dyniowe skarpetki. Tradycyjnie na Festiwalu pojawią się specjaliści z Centrum Zdrowia Psychicznego Kraków-Nowa Huta „Doctor Jan”, którzy poprowadzą psychoedukację, zaproszą do udziału w konsultacjach i bajkoterapii.

Festiwal to dobra okazja, by dowiedzieć się więcej o ofercie Ośrodka Kultury i jego filii oraz znaleźć dla siebie zajęcia na rozpoczynający się właśnie sezon.

Wydarzenie finansowane jest w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, komponent: Odporność i konkurencyjność gospodarki; inwestycja A2.5.1: Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju. Granty 2025.

 Kraków

Paul Elliott

Umrzeć ze śmiechu

reżyseria Cezary Żak

premiera

20 września

spektakle

19, 21, 23, 24, 25 września

28, 29, 30, 31 października

 Teatr
Bagatela

PREMIERA
BAGATELA

Sinfonietta Cracovia zaczyna nowy etap

Krzysztof Siwoń

Sinfonietta Cracovia zainauguruje nowy sezon artystyczny koncertem, który połączy muzyczne rarytasy z wielkimi emocjami. Solistą wieczoru będzie Bartłomiej Nizioł – wybitny skrzypek o międzynarodowej renomie.

Nowoczesny sezon artystyczny Orkiestry Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa „Sinfonietta Cracovia” pod batutą Katarzyny Tomali-Jedynak rozpocznie się koncertem, który można nazwać spełnieniem marzeń każdego melomana. 14 września w Filharmonii Krakowskiej zabrzmie muzyka pełna dramaturgii, rzadko wykonywana i niosąca wyjątkowy ładunek emocjonalny.

Wieczór otworzą dźwięki kompozycji Krzysztofa Pendereckiego w interpretacji orkiestry. Następnie publiczność spotka się z Bartłomiejem Niziołem – jednym z najwybitniejszych polskich skrzypków, laureatem prestiżowych konkursów i profesorem Hochschule der Künste w Bernie. Artysta, od lat koncertujący na najważniejszych scenach świata, występował m.in. jako koncertmistrz Tonhalle-Orchester

Zürich i Opernhaus Zürich. Jest laureatem nagród Fryderyk oraz Echo Klassik, a w swoim dorobku ma ponad 20 albumów. Gra na skrzypcach Guarneriego del Gesù z 1727 r.

Z Sinfoniettą Cracovią wykona niezwykle rzadko prezentowaną, zmysłową i pełną wdzięku „Serenadę” Leonarda Bernsteina, inspirowaną Platońską „Uczta” (kompozycja nawiązuje do pięciu oblicz miłości opisywanych w dziele filozofa).

Po przerwie usłyszymy dwa dzieła uznawane za szczytowe osiągnięcia literatury smyczkowej: mistyczną, pełną przestrzeni „Fantazję na temat Thomasa Tallisa” Ralphi Vaughana Williama oraz przejmującą „Symfonię kameralną” Dymitra Szostakowicza, w której dramat historii splata się z głębokim indywidualnym wyznaniem kompozytora.

Bartłomiej Nizioł / fot. Yarinca Sanchez

Koncert nie tylko zainauguruje nowy sezon, lecz także stanie się symbolicznym początkiem nowego etapu w historii orkiestry, która właśnie rozpoczyna ostatni sezon przed przeprowadzką. Już w 2027 r. Sinfonietta Cracovia przeniesie się bowiem do nowej siedziby w Centrum Muzyki w Krakowie na Cichym łączku.

Bilety w cenie 15–60 zł są dostępne na stronie: sinfonietta.pl.

80 lat Teatru Groteska

Małgorzata Richter

20 września Teatr Groteska – jedna z najstarszych i najbardziej renomowanych scen lalkowych w Polsce – świętować będzie swoje 80-lecie. Z tej okazji instytucja sięga do korzeni, proponując widzom prapremierę spektaklu „Tarabumba! Ale Cyrk...” w reżyserii Magdaleny Miklasz-Turny, na podstawie tekstu Marty Guśniowskiej.

To nie przypadkowy wybór, lecz świadomy powrót do „Cyrku Tarabumba”, pierwszego spektaklu w historii teatru, wystawionego w 1945 r. i wyreżyserowanego przez Władysława Jaremy. „Tarabumba! Ale Cyrk...” to coś więcej niż przedstawienie – to ukłon w stronę przeszłości i jednocześnie otwarty dialog z teraźniejszością. To spektakl dla tych, którzy pamiętają dawną Groteskę, i dla tych, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z teatrem. To opowieść, która przypomina, że najpiękniejszy świat to nie ten idealny – ale ten, który jest różnorodny i w którym jest miejsce na śmiech, zadziwienie, a czasem i na wzruszenie.

W ramach obchodów 80-lecia zaplanowano również wystawę jubileuszową „Groteska? To będzie teatr wspaniały!”. Punktem wyjścia dla narracji będzie wizjonerska myśl Władysława Jaremy, twórcy i pierwszego dyrektora Teatru Groteska, który dostrzegał w lalce nie tylko narzędzie, lecz i równorzędny partnera aktora. Na wystawie zaprezentowanych zostanie kilkanaście obiektów pochodzących z różnych dekad działalności teatru, m.in. maski

ze spektaklu „Nowe szaty króla” w reżyserii Władysława Jaremy (1951), plansze z maskami i manekiny zaprojektowane przez Kazimierza Mikulskiego oraz lalkę jawańską z nagradzanej na wielu festiwalach teatralnych „Mirómagii” Jana Polewki z 1993 r. Wystawę można będzie oglądać w sali Kopułowej Teatru Groteska od 21 do 28 września.

Spektakl „Tarabumba! Ale Cyrk...” dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Budowę charakterystycznego budynku przy ul. Skarbowej 2 ukończono w 1930 r. / Fot. Jan Graczyński

Podgórska Jesień Kulturalna 2025

Kamil Korona

W sobotę 20 września o godz. 16.30 Podgórze po raz kolejny stanie się centrum artystycznych spotkań! Na scenie wystąpią m.in. Renata Przymyk, Big Band Podgórze oraz duet Piotr „Foreman” Foryś i Adam Drzewiecki. Wstęp na Podgórską Jesień Kulturalną oraz imprezy towarzyszące jest wolny.

Podgórska Jesień Kulturalna / fot. archiwum Centrum Kultury Podgórze

Na scenie pojawią się artyści reprezentujący różne style i pokolenia. Wydarzenie zainauguruje Big Band Podgórze – zespół związany ze Szkołą Muzyczną I i II stopnia im. B. Rutkowskiego w Krakowie. Formacja skupia utalentowanych młodych instrumentalistów, którzy z pasją sięgają po klasykę jazzu, swing i standardy bigbandowe.

O 17.30 scenę przejmą Piotr „Foreman” Foryś, Adam Drzewiecki i zaproszeni goście. Współpracujący od wielu lat artyści tworzą repertuar balansujący pomiędzy nastrojowym urban folkiem, muzyką ambientową i autorską poezją śpiewaną.

Kulminacją wieczoru będzie koncert jednej z najbardziej rozpoznawalnych i charyzmatycznych polskich wokalistek – Renaty Przymyk (godz. 19.00). Zaprezentuje ona – wraz z Piotrem Wojtanowskim (bas), Grzegorzem Palką (gitary) i Maciejem Gołyźniakiem (perkusja) – projekt „Babę zespół Bóg”. To niezwykła podróż przez jej najważniejsze utwory zaaranżowane na nowo w duetach z wybitnymi muzykami polskiej sceny. Krakowska publiczność zobaczy ten projekt w pełnym, koncertowym wydaniu.

Podgórska Jesień Kulturalna to także przestrzeń dla lokalnych inicjatyw. W ramach wydarzenia odbędzie się po raz kolejny Skład Solny Fest (ul. Na Zjeździe 8). Festiwal wystartuje o godz. 17.00. Na gości będą czekać otwarte pracownie, warsztaty, wystawy i działania twórcze. Na scenie pojawią się młode alternatywne zespoły: Biały Falochron, Kwiat Cebuli, MVZE, Incendium oraz Kuba Folwarczny. Wieczór zakończy widowiskowy pokaz wizualizacji na fasadzie budynku dawniej pełniącego funkcję składu soli.

Zaplanowano też premierę nowego numeru magazynu „Sober Polski”, poświęconego tematowi trzeźwości w sztuce. Wydarzenie odbędzie się w ogrodzie Strefy Sokolska. Zaplanowano prezentację spotrzeżeń redakcji, czytanie wybranych tekstów z muzyczną oprawą na żywo oraz pokaz ilustracji. Całość dopełni scenografia inspirowana tematyką numeru oraz poczęstunek. Współorganizator: Stowarzyszenie Kultura w Pracy.

Organizatorzy Podgórskiej Jesieni Kulturalnej: Centrum Kultury Podgórze, Rada Dzielnicy XIII Podgórze, partner: Stowarzyszenie Skład Solny.

Kraków wspiera opiekunów

Od lipca 2025 r. w Krakowie ponownie działa Centrum Wsparcia Opiekunów – miejsce stworzone z myślą o tych, którzy na co dzień zajmują się w domu osobą niesamodzielną, starszą lub z niepełnosprawnością i potrzebują pomocy w wykonywaniu tego trudnego z wielu powodów zadania. Centrum oferuje różne rodzaje świadczeń. Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej oraz wsparciu finansowemu Miasta Krakowa wszystkie formy pomocy oferowane przez Centrum są bezpłatne.

Wczesna opieka szpitalna – to szybka pomoc w sytuacji, gdy osoba zależna wraca

ze szpitala, a rodzina nie wie, jak się nią właściwie zająć. W ciągu 24 godzin do domu tafia specjalista, który ocenia sytuację i organizuje niezbędne wsparcie – zarówno dla pacjenta, jak i jego bliskich.

Indywidualny „menadżer opieki” – to nie tylko jeden doradca, ale cały zespół specjalistów (pielęgniarka, fizjoterapeuta, psycholog, pracownik socjalny), którzy regularnie odwiedzają rodzinę i wspierają opiekuna w codziennych obowiązkach.

Opieka wytchnieniowa – gdy opiekun potrzebuje chwili oddechu, bliskimi zajmują się wykwalifikowane opiekunki i pielęgniarki.

Można skorzystać zarówno z opieki dziennej (6 lub 9 godzin), jak i całodobowej.

Wypożyczalnia sprzętu medycznego – umożliwia bezpłatne wypożyczenie tóżek rehabilitacyjnych, wózków, chodzików i innego niezbędnego sprzętu, a także skorzystanie z instruktażu i doradztwa.

Wsparcie online – w ramach projektu działa również portal: wsparciedlaopiekuna.pl, gdzie opiekunowie znajdą praktyczne porady, aktualne informacje i kontakt z innymi osobami w podobnej sytuacji.

Rekrutacja jest otwarta. Wystarczy zadzwonić pod numer tel. 12 446-75-65 lub odwiedzić strony: mco.krakow.pl/rekrutacja-2 bądź wsparciedlaopiekuna.pl/rekrutacja. (red.)

Nowa dzienna placówka dla osób z chorobami otępiennymi

Przy ul. Wielickiej 267 w Miejskim Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielných w Krakowie działa nowoczesna, specjalistyczna placówka dziennej opieki dla krakowianek i krakowian cierpiących na choroby otępienne.

Z jej oferty mogą skorzystać mieszkańcy i mieszkanki Krakowa, którzy ze względu na stan zdrowia potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i zmagają się z chorobą Alzheimera, innymi zespołami otępiennymi lub skutkami udaru mózgu.

Placówka zapewnia osobom niesamodzielnym codzienną opiekę pielęgnacyjną, wyżywienie, transport do obiektu i z powrotem do domu, a także wsparcie profesjonalnego zespołu: psychologa, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych, terapeutów zajęciowych, pielęgniarki i kierowcy.

Podopieczni placówki uczestniczą też w różnorodnych zajęciach terapeutycznych, które wspierają ich samodzielność i aktywność: terapii ruchowej, muzykoterapii, arteterapii, biblioterapii. Oprócz tego organizowane są spotkania towarzyskie, wspólne spacerki, pikniki i wydarzenia służące międzypokoleniowej integracji.

Placówka wspiera nie tylko osoby chore, ale również ich opiekunów, którzy na co dzień troszczą się o bliskich w domowym zaciszu. Mają oni dostęp do poradnictwa, edukacji i wsparcia psychologicznego. Co ważne, zarówno podopieczni, jak i ich opiekunowie mogą bezpłatnie wypożyczyć sprzęt rehabilitacyjny i medyczny.

Realizacja projektu możliwa jest dzięki dofinansowaniu przez Unię Europejską z programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027 oraz ze środków Miasta Krakowa.

Placówka dla osób z chorobami otępiennymi zlokalizowana jest w Miejskim Centrum Opieki przy ul. Wielickiej 267 w Krakowie, budynek 5b, parter. Funkcjonuje przez cały rok, we wszystkie dni robocze, od poniedziałku do piątku w godz. 7.30–15.30.

Więcej informacji na temat projektu i zasad rekrutacji można znaleźć na stronie: mco.krakow.pl/rekrutacja-1. Informacje są również udzielane pod numerem tel. 12 446-75-65. (red.)

Seniorzy na start

24 i 25 września na obiektach KS Bronowianka odbędą się Mistrzostwa Krakowa Seniorów 65+. Po raz kolejny uczestnicy sportowych zmagania w wielu konkurencjach będą walczyć o Puchar Prezydenta Krakowa. Szczegółowa lista dyscyplin i regulamin udziału w wydarzeniu znajdują się na stronie: dlaseniora.krakow.pl.

Asystent dla seniora

fot. Freepick

Trwa nabór do programu obejmującego bezpłatne usługi asystentki, realizowane przez siedem dni w tygodniu w godz. od 7.00 do 22.00, a skierowane do seniorów 85+ i osób z niepełnosprawnościami 70+. Zapisy są prowadzone pod numerem tel. 533 161 063, pod którym można również uzyskać dodatkowe informacje.

Zakwalifikowani do programu seniorzy otrzymają wsparcie asystentów, którzy będą odwiedzać ich w domach i towarzyszyć im w wykonywaniu codziennych czynności. W przypadku osób z niepełnosprawnościami zakres wsparcia nie obejmuje wykonywania czynności pielęgnacyjnych. Limit wizyt u jednego beneficjenta wynosi 50 godzin w kwartale. Z dokładnym opisem zakresu pomocy asystenta można zapoznać się na stronie: dlaseniora.krakow.pl.

Infolinia jest czynna w poniedziałek, czwartek i piątek w godz. 10.00–14.00, a we wtorek i w środę w godz. 14.00–18.00. Liczba uczestników projektu jest ograniczona, więc liczy się kolejność zgłoszeń. (red.)

Również w tym roku liczymy na dobre serce mieszkańców / fot. Freepick

„Psia Łapa, Koci Pazur” 2025 zbiera na radosne merdanie!

Agnieszka Biernacka-Szpunar

Akcja „Psia Łapa, Koci Pazur” to wspólne obchodzenie Światowego Dnia Zwierząt. Zbiórka karmy dla podopiecznych Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, którą organizuje przewodniczący Rady Miasta Krakowa, odbędzie się w dniach 20-25 października. Dary od krakowian trafią do schroniska dla bezdomnych zwierząt 8 listopada.

Wiadomo, że nie ma radośniejszego sposobu na świętowanie niż obdarowanie prezentami. Przewodniczący RMK Jakub Kosek ma nadzieję, że zwierzęta mieszkające w schronisku przy ul. Rybnej dostaną smaczny i bardzo potrzebny prezent. – Obchodzony w październiku Światowy Dzień Zwierząt to znakomita okazja do pokazania podopiecznym Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, że mogą liczyć na dobre serce krakowian – mówi Jakub Kosek i przypomina, że zeszłoroczna zbiórka w krótkim czasie zaangażowała do wspólnego działania rady dzielnic, spółdzielnie mieszkaniowe, szkoły, a także pojedyncze osoby, takie jak np. pani Małgorzata, która prowadzi stoisko na pl. Bieńczyckim. – Zbiórka odbywała się pod hasłem „Wszystkie łapy na pokład” i muszę przyznać, że odpowiedź na wezwanie do akcji była budująca – wspomina przewodniczący RMK.

Jakie dary dla zwierzątek?

Tegoroczna akcja, która od bieżącego roku będzie odbywać się pod nazwą „Psia Łapa, Koci Pazur”, potrwa od 20 do 25 października. Przewodniczący RMK wystosował zaproszenie dla szkół, przedszkoli,

klubów kultury i centrów seniora, a przede wszystkim dla rad dzielnic. – Planujemy zbiórkę w wielu punktach w Krakowie i jestem wdzięczny, że członkowie rad

Tegoroczna zbiórka będzie trwać od 20 do 25 października / fot. archiwum Kancelarii RMK

dzielnic zgłosili gotowość do organizacji miejsc zbiórki, rozpowszechnienia informacji o wydarzeniu i przyjmowania darów we wskazanych przez siebie punktach – mówi Jakub Kosek i dodaje, że zaprosił do współdziałania również spółdzielnie mieszkaniowe, prosząc o umieszczenie informacji na tablicach ogłoszeń czy klatkach schodowych, by jeszcze skuteczniej dotrzeć do krakowian z wiadomościami o akcji.

Jak co roku w zbiórkę włączy się zawsze wspierająca Państwowa Straż Pożarna w Krakowie, która pomoże w transporcie wszystkich darów od mieszkańców.

– Nie jesteśmy specjalistami od żywienia zwierząt, więc poprosiliśmy Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami o „listę psich i kocich życzeń”, czyli nazwy najlepszych i najzdrowszych karm. Schronisko uzupełniło ją o wykaz innych potrzebnych rzeczy, takich jak zabawki, podkłady czy gryzaki – informuje przewodniczący RMK.

Wspólnie pomóżmy czworonogom

Pewna jest data akcji, czyli 20–25 października. Listę miejsc, w których będzie odbywała się zbiórka, podamy w kolejnych wydaniach dwutygodnika. Wciąż trwa jej uzupełnianie, ponieważ organizacje, instytucje i osoby prywatne nieustannie odpowiadają na zaproszenie do przyłączenia się do akcji. Lista będzie również zamieszczona na stronie: rmk.krakow.pl i na profilach Rady Miasta Krakowa w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram). Ale już teraz zapraszamy do wspólnego obchodzenia Światowego Dnia Zwierząt i przyłączenia się do zbiórki!

Zadbać o tereny podmiejskie

Na niektórych osiedlach podmiejskich wciąż działania wymagają bardzo pilne i podstawowe sprawy, takie jak budowa chodników i odpowiedniego oświetlenia – przekonuje Edward Porębski z Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość. Rozmawia z nim Paweł Kos.

Fot. archiwum Kancelarii RMK

Edward Porębski

Klub Radnych Prawo i Sprawiedliwość, pracuje w komisjach: Infrastruktury (wiceprzewodniczący komisji), Edukacji, Praworzędności, Dyscyplinarnej, Ochrony Środowiska

W swoich działaniach często skupia się Pan na problemach osiedli w Nowej Hucie. Czy to jest problem całego obszaru, czy raczej terenów peryferyjnych miasta?

Na pewno tereny peryferyjne, nazwijmy je podmiejskimi, wymagają uwagi. Wynika to z faktu, że w przeszłości wokół huty istniała strefa ochronna, w której obowiązywał zakaz budowania się. Zakaz został zniesiony, a ludzie dostrzegają, że są tam świetne warunki do zamieszkania – można się przeprowadzić w nieco spokojniejsze miejsce, a jednocześnie nadal mieć blisko do centrum miasta. Niestety, możemy powiedzieć, że nie nadąża za tym infrastruktura miejska. Brakuje podstawowych elementów, takich jak chodniki czy oświetlenie, np. przy ulicach: Rzepakowej, Wyciąskiej, Sawy-Calińskiego, Prawocheńskiego, Branickiej czy gen. Karaszewicza-Tokarzewskiego, przy której jest obecnie budowany żłobek. Udało się jednak osiągnąć

kilka pozytywnych rzeczy. Dla przykładu uruchomiliśmy przystanki linii kolejowej nr 95 PKP PLK na os. Przyłasek Rusiecki przy ul. Rzepakowej i na os. Kościelniki przy ul. Pysocice, gdzie również jest budowany parking na 140 miejsc.

Czy czuje Pan, że Nowa Huta jest w jakiś sposób deprecjonowana?

Mogę zgodzić się z takim stwierdzeniem. Jest to jedna z największych dzielnic zarówno obszarowo, jak również pod względem liczby mieszkańców. Wynika to po części z tego, o czym mówiłem na początku naszej rozmowy. Tereny zostały przejęte, więc powinniśmy dostosować kierowane tam nakłady finansowe i stworzyć mieszkańcom odpowiednie warunki do życia. Niestety, jak widać, czasem brakuje podstawowych elementów.

Jaki więc swój cel wskazałby Pan jako ten najważniejszy do realizacji w Radzie Miasta?

Poza tym, o czym już wspominałem, bardzo pilna jest według mnie termomodernizacja placówek oświatowych. Na os. Handlowym jest szkoła podstawowa nr 91. Ma piękny basen, halę sportową, ale brakuje termomodernizacji. Wiem, że to są duże koszty, ale też bardzo pilna potrzeba, bo w co inwestować, jeśli nie w miejsca, które codziennie odwiedzają nasze dzieci?

Uchwały – narzędzia zarządzania miastem

Agnieszka Biernacka-Szpunar

Rada Miasta Krakowa podejmuje uchwały, które wpływają na działania, rozwój i kształt naszego miasta. Poznaj drogę, na której inicjatywa uchwałodawcza zmienia się w działanie.

Pierwszym krokiem w całym procesie prowadzącym do podjęcia uchwały jest oczywiście wybór zagadnienia, którego ma ona dotyczyć. Następnie sporządzany jest projekt uchwały. Ta inicjatywa uchwałodawcza przysługuje: prezydentowi miasta, przewodniczącemu rady miasta, komisji oraz klubowi radnych (reprezentowanemu przez przewodniczącego klubu lub upoważnionego przez niego członka) oraz co najmniej 1/10 ustawowego składu rady – w przypadku Rady Miasta Krakowa jest to co najmniej pięciu radnych. Inicjatywa uchwałodawcza przysługuje też grupie mieszkańców miasta posiadających czynne prawa wyborcze do rady oraz radzie dzielnic w zakresie spraw bezpośrednio dotyczących danej dzielnicy. Projekty uchwał opiniowane są przez prawnika, a także – w zależności od tego, kto jest projektodaw-

cą – mogą wymagać opinii: prezydenta, właściwej komisji lub obu wymienionych.

Projekty uchwał składane są do przewodniczącego rady miasta wraz z pisemnym wnioskiem o włączenie pod obrady na sesji. Przewodniczący umieszcza je w porządku obrad na sesji odbywającej się w ciągu 90 dni od daty otrzymania projektu i wniosku. Projektodawca może wprowadzać do projektu uchwały autopoprawki, a prawo do zgłaszania poprawek przysługuje: prezydentowi, komisjom, klubom i radnym.

Uchwały podejmowane są w trybie jedynego czytania, z wyjątkiem spraw dotyczących uchwalania m.in. budżetu gminy, wieloletniej prognozy finansowej, absolutorium, studium, programów gospodarczych, strategii i polityk, podatków i opłat, spraw majątkowych gminy, współdziałania z innymi gminami, zakresu działania

dzielnic czy wysokości cen i opłat za usługi komunalne.

Wszystkie głosowania rady są jawne, o ile ustawa nie stanowi inaczej. Dla przykładu w tajnym głosowaniu wybiera się lub odwołuje przewodniczącego i wiceprzewodniczących rady gminy.

Do wyłącznej właściwości rady miasta należy uchwalanie m.in. statutu miasta, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także budżetu miasta. Radni ustalają również kierunki działania prezydenta oraz decydują o wysokości sumy, do jakiej prezydent może samodzielnie zaciągać zobowiązania. RMK ustala też m.in. wysokość podatków i opłat (w ustawowo określonych granicach), podejmuje uchwały w sprawach herbu miasta, nazw ulic i placów oraz wznoszenia pomników, a także uchwała nadawanie honorowego obywatelstwa Miasta Krakowa.

Uchwały rady mające charakter deklaracji, oświadczenia lub wniosku noszą nazwę rezolucji. Z inicjatywą jej podjęcia może wystąpić komisja, klub lub co najmniej 1/10 ustawowego składu rady.

Na stronie internetowej Rady Miasta Krakowa IX kadencji można znaleźć projekty uchwał w toku i uchwały podjęte.

Na krakowskim kościele Karmelitów od strony ul. Garbarskiej umieszczono tablicę (z prawej strony) upamiętniającą wydarzenia z 1883 r. / fot. Jan Graczyński

Przebudzenie małopolskiej wsi

Michał Koziot

Niedawno, bo pod koniec lipca, obchodzono uroczyste w Rzeszowie 130. rocznicę powstania Polskiego Stronnictwa Ludowego. Rzeczywiście powszechnie przyjmuje się, że polityczna reprezentacja mieszkańców wsi małopolskiej narodziła się 28 lipca 1895 r. w sali rzeszowskiego Sokola, na przedwyborczym zgromadzeniu chłopskich działaczy. Jest to jednak data umowna.

Już wcześniej działały w Małopolsce „włościańskie” organizacje polityczne. Między innymi funkcjonował Związek Stronnictwa Chłopskiego założony przez braci Jana i Stanisława Potoczaków. Niewątpliwie jednak zastępcę politycznego rozbudzenia małopolskiej wsi należy przypisać księdzu Stanisławowi Stojałowskiemu. To z jego inicjatywy odbyła się pierwsza manifestacja chłopskiej politycznej podmiotowości, która miała miejsce 12 lat przed rzeszowskim zjazdem. Pamiętką po tym wydarzeniu jest tablica umieszczona na krakowskim kościele Karmelitów od strony ul. Garbarskiej. Czytamy na niej: „Dnia 11 września 1883 r. włościanie polscy zebrani w Krakowie obchodzili uroczyste dwóchsetletnią rocznicę odsieczy Wiednia przez Jana Sobieskiego na pamiątkę czego kamień ten fundowany”.

Demagogia zarażona nihilizmem

Napis jest krótki, ale wydarzenie, które upamiętnia, było niewątpliwie ważne, lecz także „kontrowersyjne” dla niektórych ówczesnych obywateli Galicji i Lodomerii oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego. Owa „kontrowersyjność” wynikała z różnych przyczyn.

Otóż ksiądz Stojałowski, wówczas proboszcz w leżącym pod Lwowem Kulikowie, stwierdził, że małopolscy chłopi także mają prawo wziąć udział w uroczystościach rocznicowych, które będą odbywały się w stołecznym i królewskim mieście Krakowie. Początkowo pielgrzymka nie miała być zbyt liczna. Planowano, że z każdego powiatu – których w Galicji było 73 – przybędzie po kilku delegatów. Nie wszystkie powiaty ściśle trzymały się tego zalecenia.

Jeszcze 7 września niezawodna „Nowa Reforma” donosiła: „Komitet uroczystości ludowej zawiadamia nas, że do tej chwili zapowiedziało 14 powiatów, iż wyszłą [!] na uroczystość ludową w czasie jubileuszu Sobieskiego delegatów w liczbie 48 a mianowicie: powiat krakowski 3, lwowski 3, tłumacki 3, turecki 3, przemyski 6, rzeszowski 3, dąbrowski 3, mielecki 3, kolbuszowski 3, nowotarski 3, grybowski 5, myślenicki 3, żywiecki 3, wadowicki 3”.

Niewątpliwie pomysł księdza Stojałowskiego mógł zakłócić w jakimś stopniu uroczystości planowane przez rządzących w Krakowie i w całej Galicji konserwatystów, zwanych stańczykami. Co prawda od rabacji galicyjskiej upłynęło już prawie 40 lat, ale nie brakło takich, którzy nadal z obawą spoglądali na galicyjską wieś. Doszły też nowe strachy. Redaktor Kazimierz Bartoszewicz, demokrat i zajadły wróg stańczyków, a przede wszystkim wielki kpiarz, pisał, że zdaniem konserwatystów „cały ten obchód ludowy wymyśliła demagogia, zarażona socjalizmem, nihilizmem, antisemityzmem[!]”.

Liczne pielgrzymki

Fakt jednak zaistniał i trzeba było jakoś sobie poradzić z inicjatywą niepokornego księdza Stojałowskiego. Powołano więc Komitet Uroczystości Ludowej, który zajął się przygotowaniem. Na jego czele stanął nie byle kto, bo cieszący się w Krakowie dużym autorytetem Juliusz Kossak. W „Nowej Reformie” ukazało się ogłoszenie: „Komitet uroczystości ludowej w czasie jubileuszu Sobieskiego prosi niniejszym osoby, które mają zamiar złożyć na rzecz uroczystości dary w naturze jak piwo, chleb etc., aby raczyły donieść o tem Komitetowi ▶

▶ najdalej do 5 b.m. na ręce p. Grabowskiego, ulica Wiślna, Nr 7". Proszono również członków Komitetu, czyli „panów komitetowych” o podobne deklaracje. W tym samym numerze „Nowej Reformy” ukazała się notatka, że „Na uroczystość ludową firma J. Federowicza w Krakowie ofiarowała pięć koszy wina węgierskiego”.

Ksiądz Stojałowski po raz kolejny zaskoczył władze (co czynił wielokrotnie i dlatego za swoją społeczną działalność przesiedział w austriackich aresztach oraz więzieniach przeszło osiem lat). Do Krakowa przybyła bardzo liczna ludowa pielgrzymka. Jak donosił 8 września „Czas”: „X. Stojałowski przyprowadził ośm [!] tysięcy ludu. Wczoraj i dziś kolej północna przywiozła siedmioma pociągami pielgrzymów, a kolej Karola Ludwika czterema. W każdym pociągu mieściło się półtora tysiąca osób. Uczestnicy pielgrzymki X. Stojałowskiego mają kokardki czerwone i białe z napisem: »Pielgrzymka ludowa – Jubileusz zwycięstwa [!] Jana III Sobieskiego koronacja Matki Boskiej – Kraków 1883«. Nawet „Czas”, organ konserwatystów niechętnych ludowej manifestacji, nie mógł odmówić pielgrzymce malowniczości. Przyznawał, że „Prześlicznie rysują się typy piękne Rusinów w ciemnych sukmanach z amarantowymi wyłogami rękawów i niebieskimi potrzebami – na tle białych sukman krakowskich z czerwonymi wyszyciami”.

Toasty

Niewątpliwie chłopci sprawdzili się jako element dekoracyjny. Krakowska prasa zachwycała się „dziarską banderą Krakusów” oraz

młodymi dziewczętami „w złocistych i kolorowych nabijanych gorsetach, muślinowych spódnicach, z koralami na szyi”. Szczególnie radowała wszystkich braterska zgoda Mazurów z Galicji Zachodniej i Rusinów ze Wschodniej. Z wielką radością przyjęto słowa przemawiającego po rusińsku delegata z powiatu horodeckiego Michała Ostrowskiego, który stwierdził, że „to, co historia zjednoczyła, to co tyle set lat było, [...] tego niechaj żaden niegodziwiec nie rozrywa i nie rozłącza!”. Ostatnim podniosłym akcentem ludowej uroczystości było odstonięcie tablicy pamiątkowej. Dokonał tego ksiądz Ignacy Polkowski, on też wygłosił patriotyczne przemówienie.

Następnie goście z obu Galicji udali się do ogrodu karmelitów, gdzie czekał na nich poczęstunek. Jak pisała prasa: „Włościanie posiadali na uczcie doręczone karty z kuponami, na których wypisane były porcyce, a w miarę odebrania należącego każdemu poczęstunku kupon odrywano. Poczęstunek składał się z miarki wódki, placzka z serem, bochenka chleba,

kawałów wędzonki i kiełbasy, czterech szklanek piwa i dwóch cygar kuba, które wieśniacy z przyjemnością palili. Po rozdaniu poczęstunku nastąpiły toasty. Pierwszy przemówił prezes komitetu uroczystości ludowej p. Juliusz Kossak, w ciepłych słowach witając zebrany w tak wielkiej liczbie lud polski staropolskim: czem chata bogata, tem rada”.

Później były liczne toasty. Ostatni, prawdziwie staropolski, czyli „Kochajmy się!”, wzniósł dr Ferdynand Weigel, prezydent miasta Krakowa.

fol. Jan Graczyński

Kalendarium krakowskie

10 września 1852

„W okolicach na Podgórzcu i nad Wisłą, gdy grad zaczyna padać, łopaty od chleba po[d] okap wynoszą, w mniemaniu, że na ich widok chmura gradowa szkody nie wyrządzi”.

11 września 1932

„Odbył się mecz Cracovii z Garbarnią zakończony sensacyjnym [!] ale i zasłużonym zwycięstwem Garbarni”.

12 września 1914

„Dezynteryja szerzy się w niebezpieczny sposób w Krakowie”.

14 września 1945

„Specjalista chorób płucnych Dr. Ludwik Fischer powrócił z obozu. Rozpoczął ordynację”.

15 września 1938

Zwłoki Karola Szymanowskiego złożono na Skatce w sarkofagu zaprojektowanym przez Stefana Strojka.

16 września 1889

„Konserwatorzy z RFN wesprą odnowę krakowskich zażytków”.

17 września 1946

„Kto z powracających z Rosji wie coś o losie Eugeniusza Wróbla, z Bochni ur. 1920, wywiezionego w marcu 1945 – proszony jest o wiadomość: Wróblowa, Łagiewniki-Kraków, Główna 133”.

18 września 1980

„W okresie ostatnich dwóch miesięcy na terenie województwa zanotowano znaczne nasilenie się zakupów spożywczych [...] Szczególnie masowe wykupywanie kasz, mąki, ryżu itp. wpłynęło na zachwianie ciągłości sprzedaży”.

20 września 1956

„Na Wawelu otwarta została wystawa pt. »Zabytki sztuki i kultury zwrócone Polsce po Rewolucji Październikowej«”.

18. PKO BIEG TRZECH KOPCÓW

21.09.2025

13 km

biegtrzechkopcow.pl

ORGANIZATOR

SPONSOR TYTUŁARNY

Bank Polski

PARTNER STRATEGICZNY

MAŁOPOLSKA

SPONSOR STRATEGICZNY

SPONSOR TECHNICZNY

SPONSOR

PARTNERZY

ANWA TOYOTA
Alpa Pakoje

WODOCIĄGI
Miasta Krakowa

Łazy Państwowe

Trenuj w lesie

Fot. Jan Graczyński

Powraca Krakowskie Forum Sportu

Trzeci weekend września będzie w Krakowie bogaty w sportowe emocje. Biegowi Mini Melts Kraków Run będzie towarzyszyć Krakowskie Forum Sportu, wydarzenie, które wraca do kalendarza po kilkuletniej przerwie. Dzień później ulicami miasta zawładną uczestnicy 18. PKO Biegu Trzech Kopców.

Pierwsze Krakowskie Forum Sportu odbyło się we wrześniu 2016 r. Wzięły w nim udział gwiazdy sportu, a wśród nich czterokrotny mistrz olimpijski w chodzie sportowym Robert Korzeniowski, mistrz świata w siatkówce Krzysztof Ignaczak oraz zwycięzca rajdu Dakar Rafał Sonik. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem i przed pandemią covid-19 odbyły się jeszcze trzy jej edycje. W tym roku Forum Sportu, którego organizatorem jest Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie, wraca na Stadion Miejski im. Henryka Reymana po kilkuletniej przerwie.

– Krakowskie Forum Sportu to święto lokalnych klubów i organizacji sportowych, ale także okazja, by mieszkańcy mogli w jednym miejscu zapoznać się z szeroką ofertą aktywnego spędzania czasu w naszym mieście. Liczymy, że udział w wydarzeniu będzie impulsem do tego, by jeszcze więcej krakowian, przede wszystkim dzieci i młodzieży, na co dzień wybierało sport – mówi Tomasz Marzec, dyrektor Zarządu Infrastruktury Sportowej w Krakowie.

W sobotę 20 września na terenie parkingu od południowej strony stadionu (wejście od al. 3 Maja i ul. Reymana) każdy mieszkaniec będzie mógł zaznajomić się z ofertą krakowskich klubów i organizacji sportowych. Uczestnicy wydarzenia będą mogli także spróbować swoich sił w pokazowych treningach, dzięki czemu jeszcze lepiej poznają dyscypliny, jakie można uprawiać na terenie miasta.

Krakowskiemu Forum Sportu będzie towarzyszyć organizowana na stadionie konferencja naukowo-szkoleniowa dla przedstawicieli klubów sportowych, w ramach której przewidziane są panele dyskusyjne na temat marketingu, prawa, zarządzania obiektami i pozyskiwania funduszy.

Biegi dla dzieci i dorosłych

W tym samym czasie w obiekcie przy ul. Reymonta będzie działać biuro zawodów dwóch biegów. Najmłodsi miłośnicy biegania będą rywalizować przy Błoniach w sobotę, natomiast start 18. PKO Biegu Trzech Kopców, w którym weźmie udział 3500 uczestników (zapisy zostały zakończone), w niedzielę 21 września.

Mini Melts Kraków Run zaplanowano z myślą o dzieciach od 3. do 13. roku życia (roczniki 2012–2022), dla których przygotowano sześć kategorii wiekowych i dystansów. W sumie będzie mogło wystartować aż 2500 młodych miłośników aktywności fizycznej. Podczas biegu nie będzie dokonywany pomiar czasu i nie będą prowadzone żadne klasyfikacje, gdyż tego dnia najważniejsze mają być dobra zabawa i rozwijanie sportowej pasji.

– Chcemy zachęcać dzieci i młodzież do aktywności fizycznej już od najmłodszych lat. Wszyscy będą mogli poczuć się jak dorośli biegacze. W pakiecie startowym otrzymają specjalną koszulkę, a każdy z zawodników, który ukończy bieg, dostanie też upominki oraz pamiątkowy medal. Mam nadzieję, że

Co? Gdzie? Kiedy?

13 września

Mecz I ligi piłkarskiej Wisła Kraków – Odra Opole, godz. 19.30, stadion przy ul. Reymonta 22

14 września

Finał drużynowych mistrzostw Małopolski w lekkoatletyce, stadion AKF przy ul. Jana Pawła II 78

20 września

Mini Melts Kraków Run, bieg dla dzieci w sześciu kategoriach wiekowych na dystansach od 50 do 400 m, start w godz. 10.00–14.20, na deptaku przy al. 3 Maja, meta w okolicy Kamienia Papieskiego

21 września

18. PKO Bieg Trzech Kopców, dystans ok. 13 km, start o godz. 10.30 pod kopcem Krakusa, meta pod kopcem Piłsudskiego (limit czasu 2 godz.)

20 września

Mecz II ligi piłkarskiej Hutnik Kraków – Rekord Bielsko-Biała, godz. 15.00, przy ul. Ptaszyckiego 4

będzie on motywacją do kolejnych startów – podkreśla dyrektor ZIS Tomasz Marzec.

Punkt startowy biegu wyznaczony będzie na deptaku przy al. 3 Maja w odległości, zależnie od dystansu przewidzianego dla danej kategorii uczestników, od 50 do 400 m od mety, zlokalizowanej w okolicy Kamienia Papieskiego.

Zgłoszenia do Mini Melts Kraków Run przyjmowane są na stronie internetowej biegu do 16 września lub do dnia, w którym wyczerpany zostanie limit miejsc. Warto więc się pospieszyć z zapisaniem dziecka na tę wyjątkową imprezę.

W Mini Melts Kraków Run biorą udział dzieci od 3. do 13. roku życia / fot. archiwum ZIS

Pierwszy krok do wielkiej kariery

Rozmowa z Magdaleną Grzybowską, byłą znakomitą tenisistką, dyrektorką turnieju Kraków Open.

foto: Jan Graczyński

Przed rokiem mieliśmy turniej ITF Kraków Ladies Open, a w tym na kortach Olszy rywalizowały zarówno kobiety, jak i mężczyźni. Proszę wyjaśnić, jaka jest ranga tych zawodów w hierarchii zawodowego tenisa i jakie

mają znaczenie dla uczestników, wśród których w turnieju głównym wystąpiło 12 Polaków i 9 Polek.

To turniej najniższej kategorii w zawodowym tenisie, co wcale nie oznacza, że o małym znaczeniu. Dla wielu zawodników to bardzo ważna kategoria, bo od niej zaczynają swoją zawodową drogę w tenisie, odnoszą w nim pierwsze zwycięstwa. Uczestnicy próbują zdobyć punkty za wszelką cenę, bo już wygraną w jednym turnieju

można sobie wyrobić bardzo dobrą pozycję. Na naszych kortach pojawiają się ciekawe postaci, z pewnością jest to duże wydarzenie tenisowe. Młodzi gracze mają szansę skonfrontować się z tenisem zawodowym, zobaczyć, jaka jest różnica w porównaniu z turniejem amatorskim, zdobyć pierwsze punkty. W każdym kraju oczy są skierowane na rodzimych zawodników, u nas na mistrzów Polski do lat 16 i 18. To pole do promocji własnych graczy i przy okazji do promocji dyscypliny, bo to jest jednak turniej o randze światowej, zaliczany do cyklu Międzynarodowej Federacji Tenisowej.

Wspomniała Pani o mistrzach, a właśnie z Krakowa pochodzi Jan Sadzik, mistrz Polski do lat 18 z Klubu Tenisowego Błonia Kraków, i wicemistrz Mateusz Mitoń, trenujący, podobnie jak Maciej Matuszczyk, w Krakowskim Klubie Tenisowym

Przeczytaj cały wywiad:

Olsza. Wszyscy oni wystąpili w turnieju na kortach przy ul. Siedleckiego.

Właśnie dlatego warto taki turniej organizować, by na własne oczy zobaczyć, jak radzą sobie nasi zawodnicy, którzy dochodzą daleko w mistrzostwach Polski, a nawet je wygrywają.

Kortami dysponują Olsza, Nadwiślan, WKS Wawel, KT Błonia Kraków, a także Bronowianka czy Hutnik, lecz są to małe obiekty, nie sposób organizować na nich turniejów wyższej rangi.

To prawda. Wawel ma piękny obiekt, ślicznie położony wśród zieleni, przy stadionie lekkoatletycznym. Tam od razu człowiek czuje, że może uprawiać sport, zrelaksować się. Tyle że oprócz tenisa amatorskiego niewiele się dzieje, brakuje podjęcia wysiłku, żeby ten potencjał wykorzystać. Małe kluby szkolą stricte komercyjnie, a większe, jak Nadwiślan czy Olsza, borykają się z wielkimi problemami finansowymi lub własnościowymi. Widać, że w Olszy przed sierpniowym turniejem podjęto duży wysiłek organizacyjny, teren był upiększany, nawierzchnia kortów poprawiana. Była pełna mobilizacja, żeby wszystko poszło dobrze. Generalnie jednak w Krakowie nie mamy gdzie organizować dużych imprez tenisowych. 📍

Co w sporcie piszczysz?

» Korty KKT Olsza gościły w sierpniu uczestników turnieju Kraków Open 2025. W zawodach rozgrywanych w ramach cyklu ITF World Tennis Tour rywalizowało 144 zawodników i zawodniczek z kilkunastu krajów. Triumfatorką wśród pań została Czeszka Julie Struplova, a w gronie mężczyzn zwyciężył Karol Filar. Z bardzo dobrej strony zaprezentowali się krakowianie: 17-letni Jan Sadzik, mistrz Polski juniorów z KT Błonia Kraków, odpadł w pojedynku o ćwierćfinał, ale zdobył pierwsze punkty do singlowego rankingu ATP, natomiast Oliwia Szymczuch (KS Dragon Tennis Team Pro) dotarła do półfinału gry podwójnej.

» Krystian Kapton został mistrzem Polski w paratriathlonie. Sportowiec, który na co dzień występuje w ekstraklasie amput futbolu jako zawodnik Wisły Kraków, wziął udział w sierpniowych zawodach w Białymstoku i wygrał rywalizację w kategorii PTS4. Na pokonanie trasy, na którą składał się 750-metrowy dystans pływacki, 20-kilometrowa trasa rowerowa oraz 5-kilometrowy odcinek biegowy, potrzebował godziny, 43 minut i 58 sekund.

» Zuzanna Czaja, wychowanka UKS 1993 Kraków, a obecnie zawodniczka AZS

AKF Kraków, wywalczyła złoty medal w czwórce podwójnej podczas wioślarskich mistrzostw świata juniorów na Litwie. Ta sama osada, w skład której wchodzi także Anna Solarska, Zuzanna Królikiewicz i Marcelina Szkudlarczyk, w maju sięgnęła po mistrzostwo Europy juniorek (U-19), ustanawiając zwyciężkim czasem nieoficjalny rekord świata w tej kategorii wiekowej. Zuzanna Czaja pełni funkcję szlakowej, czyli wioślarki nadającej tempo osadzie.

» Turniej finałowy mistrzostw Europy w piłce nożnej kobiet w 2029 r. może być zorganizowany w naszym mieście. Zabiegający o tę imprezę Polski Związek Piłki Nożnej wytypował osiem stadionów, zlokalizowanych w siedmiu miastach, które mogą się stać areną zmagania piłkarek. Wśród nich jest Stadion Miejski im. Henryka Reymana w Krakowie. Komitet Wykonawczy UEFA decyduje o wyborze gospodarza Euro pod koniec 3 grudnia.

» Po raz trzeci Kraków stał się stolicą sportów miejskich. W dniach 20–21 sierpnia skatepark w parku Jordana gościł YOO! Festiwal Sportów Miejskich – wydarzenie, które łączyło sport, kulturę uliczną i edukację. W programie zna-

lazły się warsztaty jazdy na deskorolce, hulajnodze, rolkach i BMX, zajęcia artystyczne z tworzenia graffiti, taneczne z breakdance’u, a także joga, pilates i nauka udzielania pierwszej pomocy. Organizatorem wydarzenia była Skate Culture Foundation, a partnerem głównym Miasto Kraków.

foto: Fundacja Kultury Deskorolki / Skate Culture Foundation

» 28 sierpnia szachownicy zapętniły się figurami w plenerowej scenarii okolic Zalewu Nowohuckiego. Klub Szachowy Dwie Wieże Kraków zorganizował II Otwarty Turniej Szachowy dla mieszkańców Krakowa, którego celem była popularyzacja królewskiej gry i integracja lokalnej społeczności. Trofea zostały przyznane w dwóch klasyfikacjach: OPEN oraz do lat 14. 📍

Festiwal Równości w Dworcu Białostradnickim

Spotkania, rozmowy, twórcze działania – przed nami szósta edycja Festiwalu Równości, który odbędzie się w dniach 20-21 września.

Inicjatywa, zapoczątkowana przez dr hab. Joannę Hańderek, prof. UJ i radną Miasta Krakowa, od lat koncentruje się na propagowaniu idei inkluzji, uważnej mowy oraz budowaniu dobrych praktyk w zakresie współpracy i równości. Tegoroczny program otworzą sobotnie wydarzenia artystyczne – wystawa site-specific

„Chtonosoma” w ruinach XVI-wiecznej baszty i wieczorny pokaz filmu „Wszystkie nasze strachy” połączony ze spotkaniem z artystką i aktywistą Dawidem Rychariskim.

W niedzielę panele dyskusyjne obejmą tematy roli kobiet we współczesnym świecie, przemocy wobec osób LGBTQ+, a także wyzwań związanych z kryzysem klimatycznym. Uzupełnią je warsztaty sitodruku, tape artu i kintsugi, stwarzające okazję do twórczej ekspresji. Dodatkowo

zaplanowano jogę adaptacyjną przeznaczoną dla osób z niepełnosprawnościami.

Nie zabraknie także muzyki – koncerty July & Echo i chóru Krakofonia wniosą do programu lekkość i wspólnotowy wymiar. Festiwal da też możliwość zapoznania się z działalnością organizacji pozarządowych, które na swoich stoiskach zaprezentują aktualne inicjatywy. Całość stworzy wielowymiarową przestrzeń, w której sztuka, rozmowa, edukacja i wspólne działanie spletają się w spójną opowieść o równości. Więcej informacji na stronie: dworek.eu (KM-W)

Przetargi na sprzedaż nieruchomości

Prezydent Miasta Krakowa ogłosił na 14 i 21 października 2025 r. przetargi ustne nieograniczone na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków. Pełna treść ogłoszenia o przetargach zawierająca szczegółowy opis nieru-

chomości wraz z załącznikami zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa: www.bip.krakow.pl, w zakładce: Finanse i mienie / Nieruchomości Miasta Krakowa / Przetargi na nieruchomości.

Przetarg 14 października 2025 r.

Oznaczenie nieruchomości	Oznaczenie nieruchomości	Cena wywoławcza	Wadium
ul. Józefa Brodowicza 7 lokal mieszkalny nr 12 pow. 29,37 m kw. (oglądanie nieruchomości 24 września i 3 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 30/1000 dz. nr 128/1 S-5 Śródmieście	395 000,00 zł	40 000,00 zł
ul. Grodzka 13 lokal mieszkalny nr 1 pow. 49,98 m kw. (oglądanie nieruchomości 25 września i 6 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 49/1000 dz. nr 424/3 S-1 Śródmieście	934 000,00 zł (bonifikata max. 5% z tytułu wpisu nieruchomości do rejestru zabytków)	94 000,00 zł
ul. Zakątek 3 lokal mieszkalny nr 13 pow. 53,64 m kw. (oglądanie nieruchomości 7 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 25/1000 dz. nr 345/2 K-3 Krowodrza	747 000,00 zł	75 000,00 zł
al. Juliusza Słowackiego 50 lokal mieszkalny nr 1 pow. 53,00 m kw. (oglądanie nieruchomości 2 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 42/1000 dz. nr 302/1 K-46 Krowodrza	739 000,00 zł	74 000,00 zł

Przetarg 21 października 2025 r.

Oznaczenie nieruchomości	Oznaczenie nieruchomości	Cena wywoławcza	Wadium
ul. Długa 31 / Pędzichów 2 lokal mieszkalny nr 9 pow. 26,82 m kw. (oglądanie nieruchomości 18 września i 13 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 13/1000 dz. nr 137/1 S-119 Śródmieście	464 000,00 zł (bonifikata max. 5% z tytułu wpisu nieruchomości do rejestru zabytków)	47 000,00 zł
ul. Kalwaryjska 29 lokal mieszkalny nr 15–18 pow. 91,79 m kw. + pom. przynależne wc o pow. 1,14 m kw. (oglądanie nieruchomości 15 września i 13 października 2025 r. w godz. 14.30–15.00)	udz. 123/1000 dz. nr 123 P-12 Podgórze	1 086 000,00 zł	109 000,00 zł
nieruchomość niezabudowana przy ul. Podole	dz. nr 101/11 o pow. 0,0833 ha P-38 Podgórze	890 000,00 zł brutto, w tym 23% podatku VAT	90 000,00 zł

Szczegółowe informacje nt. nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta przy ul. Kasprowicza 29 w godzinach pracy urzędu (tel. 12 616-98-09) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa, na której zamieszczone jest ogłoszenie o przetargu, tj. www.bip.krakow.pl, we wskazanej wyżej zakładce.

TEATR LUDOWY

Przekład:
Jacek Poniedziałek
Adaptacja, reżyseria,
scenografia:
Daria Kopiec
Muzyka:
Aleksandra Gronowska
& Michał Litwiniec
Kostiumy:
Patrycja Fitzet
Choreografia:
Michał Przybyła
Projekcje multimedialne:
Magdalena Parszewska
Inspicjentka/suflerka:
Manuela Nowicka

Obsada:
Maria Chojnacka
Dorota Goljasz
Patrik Palusiński
Beata Schimscheiner
Wojciech Lato
Maciej Namysło
Na ekranie:
Filip Krzysztofiak
(gościnnie)

TENNESSEE WILLIAMS

REŻYSERIA:
DARIA
KOPIEC

TRAMWAJ

PREMIERA:
11 PAŹDZIERNIKA
SCENA POD RATUSZEM

ZWANY POŻĄDANIEM

#MobilityWeek
16-22 WRZEŚNIA

EUROPEJSKI TYDZIEŃ MOBILNOŚCI 2025

MOBILNOŚĆ DLA KAŻDEGO !

- 16.09. godz. 11.00 – 17.00 **WSZYSTKO O TRANSPORCIE**, Piknik edukacyjno-informacyjny, rondo Mogiłskie – fort Lubicz
- 19.09. godz. 8.30 – 10.00 **STARS ROWEREM DO SZKOŁY**, Konferencja i warsztaty dla nauczycieli – inauguracja działań w roku szkolnym 2025/2026 (wydarzenie zamknięte)
- 19.09. godz. 14.00 – 17.00 **SPRÓBUJ SWOICH SIŁ W SYMULATORZE TRAWMAJU NGT6** wraz z Katedrą Pojazdów Szynowych i Transportu Politechniki Krakowskiej, al. Jana Pawła II 37, budynek J-29, wejście od ulicy Życzkowskiego
- 21.09. godz. 11.00 – 17.00 **9. WIELKA LEKCJA EKOLOGII** pod hasłem: **Zagraj z nami w zielone!** Piknik edukacyjno-informacyjny, **TAURON Arena Kraków**
- 21.09. **PARADA ZABYTKOWYCH I WSPÓŁCZESNYCH TRAMWAJÓW** oraz atrakcje towarzyszące organizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Krakowie (więcej na www.mpk.pl)
- 22.09. **DZIEŃ BEZ SAMOCHODU!** Bezpłatne przejazdy komunikacją miejską w Krakowie
- 24.09. godz. 10.00 – 16.00 **CENTRUM CZYSTEGO POWIETRZA**, Piknik edukacyjno-informacyjny, Rynek Podgórski
- 16–22.09 **ZAJĘCIA EDUKACYJNE W KRAKOWSKIM CENTRUM EDUKACJI KLIMATYCZNEJ**, ul. Wielopole 17A
- 16–22.09 **MIEJSKIE KONTROLE ROWEROWE** (harmonogram na www.krakow.pl)

więcej na www.krakow.pl

